ХАЛҚЛАРИМИЗ ДЎСТЛИГИ ЯШАСИН ВА ЯШНАСИН!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 222 (3450).

12 ноябрь
ШАНБА
1966 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

Бугун Тошкентда қардош Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси очилади.

ХУШ КЕЛИБСИЗ, АЗИЗ БИРОДАРЛАР!

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

2800 ТОННА ШОЛИ ТОПШИРИЛДИ

БЕКОБОД. (Телефон орқали олинди). Бундан бир неча йил илгари Сирдарё бўйларида «Октябрь 40 йиллиги» шоликорлик совхози ташкил этилган эди. Хўжалик ишчилари, механизаторлари гектаридан олинадиган ҳосилни йилдан йилга кўпайтириб бормоқдалар. Улар кеча давлатга шоли сотиш юзасидан берилган топшириқни бажарганликлари ҳақида ғалаба рапортига имзо чекдилар. Она-Ватанга 2800 тонна шоли етказиб берилди.

Совхозда шоли янчиш ишлари жадал боряпти. Республикамиз Пахта байрами кунигача пландан ташқари яна 270 тонна шоли тайёрлаш учун кураш олиб борилмоқда. Совхоз коллективи ернинг унумдорлигини ошириш ҳисобига келгуси йилда шоли етиштиришни янада кўпайтириш учун зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар.

ШАХТЁРЛАР ТУҲФАСИ

АНГРЕН, (ЎзТАГ). Ангрендаги 9- шахтанинг коллективи Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига кўмир қазиб чиқаришда 1969 йилнинг охирига белгиланган маррага етиб олиш ва мамлакатга пландан ташқари 30 эшелон ёқилғи бериш мажбуриятини олди.

Инженер В. Данилов бошчилик қилаётган участканинг кончилари биринчи бўлиб меҳнат туҳфалари тайёрлашга киришдилар. Улар ўтган куни қўшимча суратда 100 тонна ёқилғи қазиб чиқардилар. «Тула» комбайни билан қазиб чиқарилган ҳар бир тонна кўмирнинг таннархи шахтанинг бошқа участкаларида қазиб чиқарилган кўмир таннархидан икки баравар арзонга тушмоқда.

Ангрендаги энг йирик корхона бўлган кўмир разрезининг коллективи ҳам Совет ҳокимиятининг юбилейини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақага қўшилди. Кончилар ана шу шонли санага атаб Ватанга пландан ташқари 50 минг тонна ёқилғи беришга қарор қилдилар.

Республика кўмир ҳавзасининг меҳнаткашлари учун юбилей вахтасининг бошланиши муҳим воқеага тўғри келди. 25 йил муқаддам — 1941 йил 7 ноябрда Ангрендан Ўзбекистон пойтахтига кўмир ортилган биринчи эшелон етиб келган эди. Ўша вақтдан буён мамлакат ангренликлардан 55 миллион тоннадан кўпроқ ёқилғи олди.

ДОН ЭКИЛМОҚДА

Ишнинг кўзини билган ғаллакорлар олтин кузнинг шу ғанимат кунларидан унумли фойдаланиб, кузги дон экиш ишларини жадал олиб бормоқдалар. Юқори Чирчиқдаги «Правда» колхозининг ғаллакорлари ҳам ана шундай омилкор деҳқонлар жумласига кирадилар. Донни оби-тобида экиш мақсадида мавжуд 2500 гектар ер қисқа фурсат ичида сифатли шудгорланди.

Байрам вахтасида туриб ишлаган, ҳозир ҳам шу вахтани қизғин давом эттираётган ўртоқ Ан Ге Хун бошлиқ бригада ғаллакорлари ҳозиргача бир ярим минг гектардан ортиқ майдонга дон экдилар. Тракторчилардан Искандар Баётов, Қувондиқ Ашрбоев, сеялкачилардан Николай Ен, Сергей Чё, У. Акбаров сингари ўртоқлар бошқараётган агрегатда кунига нормадаги 10 гектар ўрнига 15 гектар майдонга дон сепилмоқда.

Колхоз ғаллакорлари кузги дон экиш планини бугун эрта шараф билан бажарадилар.

Хўжаликнинг бошқа тармоқларида фидокорона меҳнат қилаётган колхозчилар ҳам КПСС XXIII съезди қарорлари ва беш йиллик Директиваларини амалга оширишдек буюк ишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Колхоз беш йилликнинг биринчи йилини барча соҳалар бўйича муваффақиятли якунламоқда.

Е. АЛИҚУЛОВ.

„ОҚ ОЛТИН" ЭШЕЛОНЛАРИ

Бу йил республикамиз пахтакорлари мисли кўрилмаган улкан муваффақиятга эришдилар. Ўзбек пахтакорлари етиштирган «оқ олтин» шу кунларда темир йўл орқали мамлакатимизнинг турли шаҳарларига жўнатиляпти. Дастлабки эшелонларга ортилган той-той пахта аввало тўқимачилик фабрикаларига, енгил саноат корхоналарига бориб етади.

Ўрта Осиё темир йўл магистралининг транспортчилари октябрь ойидан буён Ватанимизнинг турли жойларига 6000 вагондан ортиқ қимматбаҳо хомашё жўнатдилар. Темирйўлчилар ишни яхши ташкил қилишган. Пахтани вагонларга ортиш турли механизмлар ёрдамида бажариляпти.

«Оқ олтин» эшелонлари — йўлда!

КРЕМЛДА МУЗОКАРАЛАР

Кремлда 11 ноябрда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ва Москвага дўстлик визити билан келган Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси В. Штоф ўртасида музокаралар бўлди. Ҳар икки давлат ўртасида бирордарларча ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантиришнинг конкрет масалалари қараб чиқилди.

Суҳбат самимий ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

ШУДГОРЛАШ ҚИЗҒИН

Дала ишларини конвейер усулда ташкил этиб, келгуси йил мўл ҳосили учун пухта тайёргарлик кўриладиган кезлар келди. Бўка районидаги Калинин номли колхоз деҳқонлари худди ана шундай қилмоқдалар. Бир томонда далада қолган ҳосилнинг сўнгги мисқолигача йиғиб териб олиш учун кураш кетаётган бўлса, иккинчи томонда пешқадам звенолар далаларни ғўзапоялардан тозалаб шудгорлашни бошлаб юборганлар.

Колхоз аъзолари йиллик пахта тайёрлаш давлат планини сентябрь ойининг охирларига етмасданоқ бажарган эдилар. Улар ғалаба рапортига имзо чекишган кунда пландан ташқари яна 1000 тонна пахта етказиб бериш юзасидан зиммаларига юксак социалистик мажбурият олган эдилар. Улар шу кунгача она Ватанга 800 тоннага яқин «оқ олтин» ҳадя қилдилар.

Бу йилги мавсумда ялпи ҳосилнинг қарийб 70 процентини машиналар ёрдамида терилишини таъминлаган азамат механизаторлар ҳайдов тракторларини ҳам эндиликда ишга солдилар. Ҳосилни батамом йиғиштириб олган звенолар ҳисобига колхоз бўйича шу кунгача 400 гектарга яқин пахта майдони сифатли шудгор қилиб қўйилди.

Шу кеча-кундузда далаларда кунига 4—5 тадан ҳайдов трактори ишлаб турибди. Колхоз деҳқонлари яқин кунлар ичида тракторлар сонини кўпайтириш, шудгорлашни энг яхши муддатларда тамомлаш учун барча зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар.

ПЕШҚАДАМ КОРХОНА

ШУ КУНЛАРДА Чирчиқ колбаса заводида иш қизғин. Корхонада илгарилари ҳар суткада 8 тонна гўшт ва колбаса маҳсулотлари ишлаб чиқарилардн. Ҳозир эса қуввати тағин ҳам ошган. Ҳар сменада тайёрланаётган маҳсулот 15 тоннага етмоқда. Буларнинг ҳаммаси комбинатдаги цехларнинг қайта реконструкция қилиниши натижасидир.

Комбинат ишчи ва хизматчилари ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш устида тинмай курашаяптилар. С. Тошмуҳамедов, Э. Толипов, В. Ёқубжонов каби илғор ишчилар смена топшириқларини 140—150 процент қилиб бажаришяпти.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

МАДАНИЯТИМИЗ БАЙРАМИ

Кекса ва ҳамиша навқирон Тошкентимиз мамлакатимиз халқлари бузилмас дўстлигининг улкан рамзи бўлган ажойиб воқеалар гувоҳи бўлмоқда. Кейинги йилларда Ўзбекистонда бир қанча қардош республикалар адабиёти ва санъати декадалари ўтказилди. Музика ва кинофестиваллар завқли, диди баланд элимиз қалбини янада ҳушнуд қилди. Гўзал Фарғона водисида Москва ва Ленинград қўшиқлари янградн. Мирзачўл ерларида Сибирь рақслари, қадимий Самарқанд ва Бухорода Украина ва Қозоғистон куйлари, Хоразм ва Қорақалпоғистонда Белоруссия ва Қирғизистон рақслари ва ялалари, Чирчиқ ва Сурхон бўйларида Тожикистон оҳанглари дилларни мафтун этди.

Мана бугун дилрабо олтин куз фаслида ўзбек диёри қардош Туркманистон маданият вакилларини шоду-ҳуррамлик билан кутиб олмоқда. Гулдасталар бўйи, карнай-сурнайлар оҳанглари, гулгин чеҳралардаги шодлик жилолари бирбирига пайванд диллар ва қадимий дўстликни яна бир бор ёрқин ифодалаб турипти.

Кенг яғринли, тошқин Амударё икки қон-қардош халқ ерларини бир-бирига туташтириб турган оби-ҳаёт йўлидир. Бу азим дарё бўйларида бирга яшаб, бирга туз тотиб келган туркман ва ўзбек халқлари босқинчи золимларга қарши бирга курашиб келдилар. Улуғ Октябрь қуёши бошқа қардош халқлар каби туркман ва ўзбек халқларини ҳам асрий асоратдан озод этди, ҳаётбахш коммунизм йўлига олиб чиқди.

Совет ҳокимияти йилларида туркман халқининг маданияти гуллаб-яшнади. Адабиёт ва санъат соҳасида қўлга киритилган муваффақиятлар ҳаммани қувонтирмоқда. Мана бугун ўзбек элида ана шу бахтиёр, азамат халқнинг ажойиб вакиллари, улкан ижод эгалари меҳмон бўлиб турипти. Улар ўз санъатлари ва ижодий муваффақиятлари билан халқимизни таништирадилар.

Туркман халқи санъат ва адабиёт соҳасида самарали ишлаб келаётган улкан ижодкорларини бизга меҳмон қилиб юборди. Декада қатнашчилари орасида машҳур адиблар, моҳир санъаткорлар, талантли рассомлар, атоқли композиторлар бор.

Туркманистондан келган азиз меҳмонларимиз республикамизнинг деярли ҳамма областларида, саноат корхоналарида, колхоз қишлоқларида, ўқув юртлари ва маданий муассасаларда бўладилар. Ижодий ташкилотларда икки халқ адабиёти ва санъатини янада ривожлантириш ҳамда ижодий ҳамкорликни кучайтириш темаларида дўстона суҳбатлар ўтказилади. Бу учрашувлар умумсовет маданияти тараққиёти йўлида олдинга қўйилган янги қадам бўлади. Бир-бирига устоз, бирбирига шогирд ижодкорларимиз янги камолот томон бел боғлайдилар.

Икки халқнинг дилида, икки халқнинг тилида бир оҳанг янграйди. Бу — дўстлик оҳангидир. Туркманистон соҳиб қаламлари, санъат усталарининг ижоди билан танишар эканмиз, қадимий маданий алоқаларимиз яна бир бор кўз олдимизда намоён бўлади. Туркман хонадонида Навоий достонлари ва ғазаллари ўқилган. Ўзбек хонадонида Махтумқули ғазаллари илҳомбахш ҳамсуҳбат бўлган. Туркман халқи ўзбек совет адабиёти вакилларининг энг йирик асарларини ўз тилларида ўқиб келмоқдалар. Шунингдек ўзбек китобхонларига туркман совет адабиётининг отахонлари муҳтарам муаллифларидирлар. Ўзбек ҳофизлари Навоий, Муқимий, Ҳамза ғазаллари қаторида оташнафас Махтумқули шеърларини ҳам куйлайдилар.

Халқларимиз дўстлиги ҳамма соҳаларда ўзининг ёрқин ифодасини топмоқда. Пахтакорларимиз, нефтчиларимиз, темирйўлчиларимиз, олимларимиз, хуллас қайси бир соҳани олмайлик, туркман ва ўзбек халқининг ҳамкорлиги қуёшдай ярқираб порлаб турибди. Бу дўстликни, бу юксалишни буюк Ленин берди. Бу ижодий парвозни буюк Коммунистик партиямиз берди. Бу мисли кўрилмаган тараққиёт йўлидан коммунизмнинг нурли чўққилари сари олға бормоқдамиз.

Шонли Коммунистик партиямиз Программасида мамлакатимизда коммунизмга ўтиш шароитида маданиятнинг ҳамма соҳаларида ижодий фаолият айниқса самарали бўлади ва жамиятимизнинг ҳамма аъзолари бундан баҳраманд бўлади деб кўрсатилган. Партия Программасида, партия фан ва маданият ютуқларини ўзаро ўртоқлашиш, халқларнинг бирбирини тушуниш ва дўстлиги манфаатларини кўзлаб, СССРнинг социалистик система мамлакатлари билан, шунингдек бошқа мамлакатлар билан маданий алоқаларини кенгайтиришни зарур деб ҳисоблайди, дейилади. Бугун жонажон Ўзбекистонимизда бошланадиган қардош Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси партия кўрсатмаларининг амалга оширилаётганлигининг ёрқин ифодасидир.

Ўзбек эли қардош Туркманистон фарзандларини: адабиёт ва санъат вакилларини кенг қучоқ очиб шодиёна кутиб олар экан, «Хуш келибсиз, азиз дўстлар, қон-қардошлар!» демоқда.

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 11 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда терилган	Мавсум бошидан	Бир кунда машинада терилган	Мавсум бошидан бери машинада терилган
КАЛИНИН	0,30	118,52	—	82,50
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	0,28	114,97	—	215,30
ОҚҚЎРҒОН	0,14	113,16	0,09	128,10
ОРЖОНИКИДЗЕ	0,52	108,71	—	105,20
БЎКА	0,30	108,61	0,09	122,44
ЎРТА ЧИРЧИҚ	0,16	107,69	—	118,45
ЯНГИЙЎЛ	0,23	105,06	—	109,38
БЕКОБОД	0,19	104,69	0,10	98,94
ОБЛАСТЬ БЎЙИЧА	0,23	108,56	0,06	119,51

СУРАТЛАРДА: Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси қатнашчилари Тошкентда.

М. Нуриддинов, И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

Мисгарлар

ШАМОЛ туриб, цех бошлиғи хонасидаги оч яшил дарпардалар аста ҳилпирай бошлади. Ташқаридан, моторларнинг гувиллаган овози келиб турибди. Катта газ печларида эриётган металл ҳиди димоққа урилади. Ёнма-ён туриб қуйилган қалин мис қуймалари қизғиш тусда хира ялтирайди. Нарироқдаги печлардан газнинг яшил алангаси порлаяпти.

Ҳа, бу ерда мис эритилади. Мис... Асрлар давомида у қимматбаҳо металлардан саналган. Ундан жангчига совуту қалқон ясашган, мисгарлар неча турлик рўзғор асбоблари тайёрлашган. Машаққатли меҳнат эвазига олинган миснинг ҳар бир мисқоли!

Мис нодир металлардан, табиатда соф ҳолда учрамайди. Руда таркибида унинг миқдори 1 — 3 процентдан ошмайди. Шу оз миқдордаги мисни рудадан ажратиб олиш эса, озмунча меҳнат талаб қилмайди.

... Қора мис эритиб олинадиган конвертор печлари тўхтовсиз гувуллаб туради. Узунлиги ўн метр келадиган бу печда хомашё гўё симобдек эрийди. Мана, ҳозиргина аланга печлардан келтирилган чала мис конверторга қуйиб юборилди. Ловуллаб эриётган тўқ-қизил олов оқимидаги ҳарорат тобора кўтариляпти. Конвертордаги иссиқлик даражаси 1500 градусдан ошади. Шу даражада руда эрийди. Миси ажралади унинг. Эриган мис томчилари печь тубига гўё ёмғирдек тўкилади.

Печ мастери Михаил Гришин шу олов ёмғирига гўё сеҳрлаётгандек тикилиб турибди. Ҳозир, бир неча дақиқадан сўнг, қизил олов ичида кўкиш аланга пайдо бўлади. Бу — хомашё таркибидаги мис ажралди, демак.

У қўлидаги узун сим косовни олиб, печга солди, сўнг чаққон ҳаракат билан тортиб олди. Косов учи қизғиш рангда эриб, товланади. Косовни бир-икки уриб қўяркан, ёнида турган шериги — қолипловчи Виктор Шипакин томон ўгирилди.

— Бироз кутайлик, — деб қўйди унга.

Конвертор ҳайбат билан гувуллайди. Виктор узун дастали печь ичига чўмични солади. Даста ҳам оловдан қизиб кетган. Виктор қўлқопи билан уни бир-икки уриб, чўмичидаги кўкиш ранг олов парчасини туширди.

— Мис ажраляпти!

Бошқарув пультидаги кнопка босилади. Конвертор вазмин айланиб, ҳалигина хомашё қуйилган дарчадан оч қизил тусда эриётган шлак оқимини худди ўзидек улкан қозон устига тўка бошлади. Мис конвертор ичида қолди.

Конвертор яна аланга печларидан узатилган, ловуллаб эриётган хомашё билан тўлдирилди... Иш бир зум ҳам тўхтамайди!

Руда кукуни аланга печларида ва конверторда, анод печида ҳамда электролит ванналарида эриб, тобланади, нокерак кимёвий моддалардан тозаланади, деярли соф мис концентратига айланади. Ҳовлида териб қўйилган ҳалиги мис қуюлмаларда печлардаги юксак ҳарорат сезилмайди. Қизғиш суюқ олов совуқ металлга айланиб қолган.

Бу — мисгарлар меҳнати! Катта чидам ва куч-ғайратни талаб қилади бу иш. Печлардан уфураётган олов ҳарорати билан юзма-юз туриб, мис эритишади улар.

Мана, улардан бири — Георгий Дождиков. Ўн беш йилдан бери рангли металлургия корхоналарида ишлаб келади. Шу йиллар ичида мис эритиш санъатининг бутун икир-чикирларини пухта эгаллади. Аланга печининг старший мастери «Ҳурмат Белгиси» орденига сазовор бўлган. Конвертор печи мастерларидан М. Гришин, С. Ергин, старший мис эритувчилар В. Павлов, Б. Кашчеев, В. Маликов, кабилар номи Олтинтопган комбинатида зўр ҳурмат билан тилга олинади.

— Цехимизда ўз ишининг бундай моҳир усталари оз эмас, — дейди металлургия цехининг технологи В. Тюменцев, — уларнинг кўпчилиги ўз меҳнат биографияларидаги энг биринчи саҳифаларини шу ерда тўлдиришган.

Технолог Тюменцев ҳам Олмалиққа кўплар қатори завод қурилаётган дастлабки вақтда келган. Ўшанда бу ерлар бўмбўш ялангликэди, деб хотирлайди, у, — энди эса, комбинат республиканинг йирик рангли металлургия марказига айланди.

Дарҳақиқат шундай! Қисқа вақт ичида улкан комбинат корпуслари пешма-пеш қад кўтарди, ғиштин минора трубалар кўкка мағрур бўй чўзди, янги руда конлари очилди. Ер қаърида яшириниб ётган бойлик шу комбинат печларида металлга айланмоқда.

Эндиликда бу ердан тонна-тонналаб мис, рух ва қўрғошин хомашёси мамлакатимиздаги қатор корхоналарга жўнатиляпти. Металл йил сайин тобора кўп етказиб берилаётир. Мавжуд цехлар ёнида янгилари қуриляпти. Ижодкорлик — Олтинтопган металлургларининг асосий шиорларидан. Бу ерда мамлакатда биринчи марта аланга печи узлуксиз металл эрита бошлади. Аланга ва анод печларида газдан ёқилғи сифатида фойдаланилди. Бу янгилик ҳам биринчи бор металлургия цехида қўлланилди. Комбинат давлатдан дотация олмай ишлашга ўтди.

Зафарли одимингиз давом этаверсин!

И. СУЛТОНОВ,
Олтинтопган полиметалл комбинати.

1967 ЙИЛДА

Келаси йил биз Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллигини нишонлаймиз. Бу катта воқеа ҳозир бутун совет жамоатчилиги, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг диққат-эътиборида турибди. КПСС XXIII съезди коммунистлар ва барча меҳнаткашларни ана шу улуғ санани коммунистик қурилишда янги ютуқлар билан, жаҳон социализм системасининг қудратини мустаҳкамлашга мамлакатимиз қўшадиган муносиб ҳисса салмоғини ошириш билан кутиб олишга чақирди.

Шу муносабат билан партиявий-тарихий журнал олдида катта вазифалар турибди. Журналимиз саҳифаларида шу йилнинг ўзидаёқ «Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига» деб аталувчи янги рубрика пайдо бўлди. Бу рубрика юбилей йилида, шубҳасиз, журналимизнинг асосий бўлимларидан бири бўлиб қолади. Партия ва халқнинг ярим асрлик босиб ўтган йўли, социализм ва коммунизм қурилиши тажрибаларини умумлаштирувчи мақолалар кенг бериб борилади. Шунингдек Улуғ Октябрь социалистик революцияси тарихи, Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларига оид моментларни акс эттирувчи, илгари маълум бўлмаган айрим муҳим ҳужжатлар асосида ёзилган материаллар эълон қилинади.

Сўнгги йилларда партия тарихи тадқиқотчилари ажойиб топилмаларга эга бўлдилар. Уларда партия ва халқнинг тарихий 50 йил ичида кўрсатган жасорати ўз ифодасини топган. Журнал саҳифаларида ана шулар ҳақида батафсил ҳикоя қилинади.

Журналимиз яна бир улуғ воқеа — В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги муносабати билан янги ҳужжатлар ва мақолаларни ҳам кенг ёритиб боради.

КПСС XXIII съезди тарихий қарорлари, янги беш йиллик план, хўжалик реформасини амалга ошириш юзасидан партия тажрибаларини чуқур ўрганиш, умумлаштириш ва ёритишни журналимиз ўзининг энг муҳим вазифаларидан деб ҳисоблайди. Экономикага раҳбарлик, хўжаликни бошқаришнинг ленинча принципларига риоя қилиш ва ривожлантиришга чинакам илмий ёндошишни амалга ошириш соҳасидаги партия фаолиятига доир янги мақолалар кенг ўрин олади.

Келаси йил «Ҳужжатлар ва материаллар» бўлимида социалистик қурилишнинг турли босқичларида партия кураши тарихига оид жуда кўп мақолалар ёритиш кўзда тутилмоқда. Журналда партиянинг янги иқтисодий сиёсатига доир айрим кам ўрганилган масалаларни муҳокама қилиш тариқасида мақолалар эълон қилиш давом эттирилади.

1966/67 ўқув йилида журнал «консультация» бўлимини бирмунча кенгайтиради. Пропагандистлар ва партия ўқуви юқори звеноси тингловчиларига ёрдам учун бир қатор мақолалар бериб боради. Ҳозир журнал қуйидаги уч асосий проблема бўйича консультациялар бериб бораяпти:

1. Партия ҳақида марксча-ленинча таълимот ва унинг ҳозирги шароитда ривожлантирилиши.

2. Ўз фаолиятининг асосий босқичларида Коммунистик партиянинг стратегия ва тактикаси.

3. Коммунизм учун курашда партиянинг ленинча бош йўли.

Ана шу проблемаларнинг ҳар бири бўйича журналда 6—7 тадан консультация эълон қилинади. Эълон қилинадиган мақолаларнинг батафсил плани журналимизнинг шу йил 8-сонида босилган.

Аввалги йилларда бўлганидек, журнал келаси йилда ҳам КПСС тарихининг турли даврлари ва проблемаларига бағишланган янги материаллар, актуал темалардаги илмий-тадқиқотларни умумлаштирувчи мақолаларга кўп ўрин беради. Журнал саҳифаларида буржуазия ва реформачилар идеологиясини, КПСС тарихини сохталаштирувчиларни фош қилувчи янги мақолалар, китобларга тақризлар, шунингдек, олий ўқув юртлари КПСС тарихи кафедралари ва илмий-тадқиқот муассасалари фаолиятига доир мақолалар бериб борилади.

«ВОПРОСЫ ИСТОРИИ КПСС» журнали редакцияси.

Янги Тошкентни бунёд этамиз

Йўлдош шаҳар Сергелида бепоён мамлакатимизнинг турли жойларидан келган ёшлар янги кварталлар бунёд этишяпти. Узоқ Сибирнинг Чита шаҳридан келган қурувчи қиз Надежда Максимова ҳам бу ишда ўз ҳиссасини қўшаяпти.

Суратда: Н. Максимова.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

ИЛҒОР ТАЖРИБА МАКТАБИ

«Главташкентстрой» ҳузурида яқинда қурилишлараро илғор тажриба мактаби ташкил этилди. Программага полихлорвинил ва метлах плиталарини териш ҳамда резина линолеумларни ётқизиш бўйича прогрессив методларни ўрганиш киритилган. «Главташкентстрой» объектларида меҳнат қилаётган барча бригадалар бу мактабда илғор тажрибаларни ўрганиш учун ўзларининг вакилларини юбордилар. Улар ўзаро тажриба алмашадилар, мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларидаги қўли гул кишиларнинг иш усуллари билан танишадилар.

Мактабда машғулотлар ўтказиш учун СССР Госстройи Г. Шрамнов бошлиқ бир группа мутахассислар бригадасини Ўзбекистонга командировка қилди. Ҳамкасблар билан назарий ва амалий машғулотларни Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг медалисти В. Широков, тажрибали пардозловчилардан Г. Москлин, С. Голдин, Н. Панкрах, В. Гильдин, А. Баранов ўртоқлар ўтказишади. Облицовка материалларини териш бўйича кўргазмали дарслар Уйғур кўчасида қурилаётган болалар боғчасида ўтади.

Олти кунлик таълимдан сўнг мактаб тингловчиларининг ўзлари инструктор бўлиб қолишади. Уларнинг ҳар бири ўрганганларини ўз бригадасида дўстлари билан ўртоқлашади.

— Бу билан қарийб бир ярим минг кишининг малакаси ошади, — дейди «Главташкентстрой» ишлаб чиқариш техника бошқармаси бошлиғининг ўринбосари С. Тартаков. — Билим ва маҳоратнинг ошиши, янги техника ва механизациялашган асбоб-ускуналарнинг қўлланиши натижасида юксак меҳнат унумдорлигига эришилади.

Шунга ўхшаш қурилишлараро пардозловчилар мактаби машғулотлари яқинда тамом бўлди. 1966-1967 ўқув йилида бошқа касб эгаларининг ҳам ўзаро тажриба алмашинувини ташкил этиш мўлжалланмоқда. Ўқитувчи сифатида Москва, Ленинград, Киев, Харьков, Тула ва Тошкент мутахассислари қатнашадилар. Лекция ва амалий машғулотларни олиб бориш учун Ўзбекистон пойтахтини тиклашда қатнашаётган қардош республикалар қурилиш ташкилотларининг инженерлари ва ишчилари таклиф этилади. Кўпгина қардошларимиз ҳозироқ «Главташкентстрой» ҳузурида ташкил этилган мактабларга кириб ўз билим ва малакаларини ошириш истагини билдирмоқдалар.

Қурилишлараро ва қурилиш мактабларида ҳаммаси бўлиб ўн мингга яқин ишчи, бригадир ва мастер ўз малакасини оширади.

(ЎзТАГ).

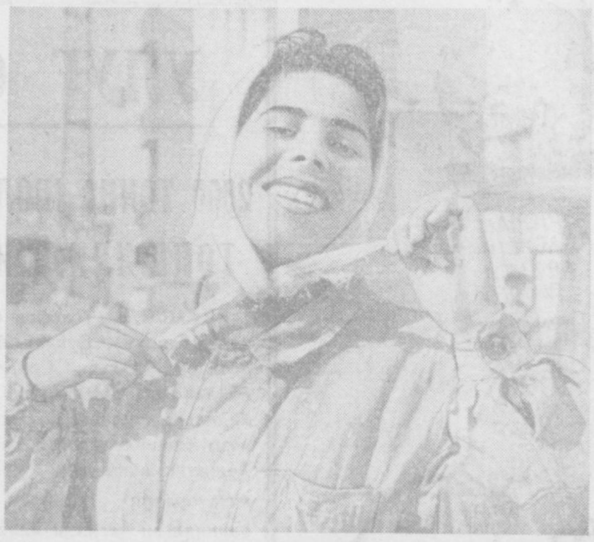

Бу қувноқ қизни уйсозлик комбинатининг пардозлаш ишлари бошқармасида яхши танишади. У бир неча хил қурилиш касбини эгаллаб олган. Шу кунларда Диля Рустамова Чилонзорда қад кўтараётган янги турар-жой биноларини пардозлаяпти.

Б. Мизрохин фотоси.

ПАРДОЗЛОВЧИЛАР ЭҲТИЁЖИ

Тошкентни қайта тиклаш ишлари жадал боряпти. Жуда кўп ҳашаматли уй-жойлар қад кўтаряпти. Зилзиладан кейин қурила бошланган қатор иморатларнинг дастлабкиларига бошпанасиз қолган оилалар кўчиб кира бошлашди. Украиналиклар биринчи кўп қаватли уйни фойдаланишга топширишди. Тошкентлик бинокорлар бунёд этаётган турар-жойлар ҳам қабул комиссиялари ҳукмига бирин-кетин ҳавола қилиняпти. Ҳадемай, уларда юзлаб оилалар уй тўйлари ўтказишади.

Қурилаётган уйларнинг сон-саноғи йўқ. Уларни тез ва соз қуриш кўп жиҳатдан пардозловчиларга ҳам боғлиқ. Шунинг учун республикамиз пойтахтида фақат пардозлаш трестлари ташкил этилди. Бизнинг трестимиз ҳам шу ҳисобга киради. Коллективимиз иш бошлаганига бир неча ойгина бўлди. Зиммамизга юклатилган катта ва шарафли вазифани бекаму кўст бажаришга интилаётган бинокорларимиз ишни кундан кунга жадаллаштиряптилар. Тайёр уйларга жило бериш жараёнини такомиллаштириш, илғор иш усулларини қўлланишга ҳаракат қилишяпти.

Лекин кўп ҳолларда ишимиз натижаси кўнгилдагидек бўлмаётир. Тўғри, бунда бизнинг ҳам айбимиз бор. Барча объектларда ишни етарли даражада пухта ташкил этмаганмиз, таъминот ишларида ҳам чалкашликларга йўл қўймоқдамиз. Аммо ишимиз кўрсаткичларининг яхшиланишига халақит бераётган катта камчиликлар ҳам бор. Лекин улар бизнинг айбимиз билан содир бўлмаётир. Бунга бош пудратчи ташкилотлар раҳбарларининг қурилишни яхши йўлга қўймаганликлари сабаб бўляпти.

Бинолар ғиштини теришни олиб кўрайлик. Ғишт терувчи бинокорлар кўп ҳолларда пала-партишликларга йўл қўйишмоқда. Сон кетидан қувиб, сифатга путур етказишяпти. Уйлар деворларининг ташқи томонларидаги ғишт анча текис терилади, жуда силлиқ чиқади. Аммо деворлар ич томонидаги ғиштлар қоида бўйича терилмаяпти. Силлиқ чиқишига эътибор берилмайди. Ғишт нотекис терилгани учун девор ўнқир-чўнқир бўлиб чиқади. 153, 4 ва 5-қурилиш трестлари бинокорлари томонидан қурилаётган жуда кўп иморатларда шундай камчиликларни учратиш мумкин. Оқибатда пардозловчилар учун катта қийинчилик туғилади. Бунинг учун кетадиган иш вақтини айтмайсизми. Айрим вақтларда сувоқнинг қалинлиги беш сантиметргача етади. Кейинги бир неча ой ичида шу сабабдан юзларча кубометр ортиқча қоришма сарфлаб юборилди. Бу, албатта, давлатга жуда қимматга тушаяпти.

Чилонзорнинг 5-«Б» секторида 153-қурилиш трести томонидан қурилган 25, 29, 32 ва 33-уйларнинг ғиштлари жуда нотекис терилганлиги аниқланди. Бўлар иш бўлган эди. Уни тузатишнинг ҳеч иложи йўқ. Ҳамма оғирлик коллективимиз елкасига тушди. Шу уйларни суваш ва бўяш учун қўшимча анчагина бинокорлик материаллари сарфланди. Шуниси қизиқки, зарар бизнинг ҳисобимизга ёздирилди. Асосий айбдор эса, четда қолаверди. Ваҳоланки, трест раҳбарлари йўл қўйган камчиликлари учун жавоб беришлари керак эди.

Қаватлар орасига темир-бетон плиталари қўйишда ҳам тартиб бузилмоқда. Йиғма темир-бетон плиталари ораси очилиб қолади, улар нотекис жойлаштирилади. Жуда кўп плиталар дарз кетган бўлади. Қоидага мувофиқ дарз кетган плиталарни ўрнатиш мумкин эмас. Қаватлар орасига қўйилган йиғма темир-бетон конструкцияларининг сифатсизлиги, нотекис жойлаштирилаётганлиги оқибатида нормадагидан анча кўп материал сарфланмоқда. Бу ҳам майлия, объектларни пардозлаш кўнгилдагидек бўлмайди. Уйлар фойдаланишга топширилгандан сўнг кўп ўтмай сувоқлари кўчиб кетади.

Ганч плиталарини монтаж қилиш ва мустаҳкамлаш ҳам техника талаблари даражасида бўлмаётир. Тартибга мувофиқ пардозловчилар ганч плиталарини бир томондан сувашлари керак. Иккинчи томондан эса, оддийгина усул билан силлиқлаб қўйишлари лозим. Шундай қилинганда ҳар бир квадрат метр ганч плитасини суваш учун 57 тийин сарфланади. Амалда бундай бўлмаяпти. Ганч плиталари шакли бузилганлиги учун икки томонлама пардозланяпти. Бунда ҳар бир квадрат метр майдонни сувашга 65 тийин сарфланяпти. Шунинг ўзидаёқ минглаб сўм давлат маблағи ортиқча ишлатиляпти.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, биноларни кўнгилдагидек қурилмаётганлигида материаллар етказиб бераётган корхона коллективларининг ҳам айби бор. Ғишт заводлари маҳсулотидан бинокорлар ҳақли равишда норози бўлмоқдалар. Чунки қурилишларга етказиб берилаётган ғиштнинг сифати талаб даражасида эмас. Масалан 3-ғишт заводлари бошқармаси кўринишдан анча дуруст ғишт ишлаб чиқармоқда. Бинокорлар бу завод ғиштини деворларнинг ташқи томонига ишлатмоқдалар. Лекин ғиштнинг катта-кичиклиги ҳар хил бўляпти. Бири 2 сантиметр узун ёки қисқа, бошқалари эса қалин ёки юпқа қилиб тайёрланаётир. Бундай ғиштдан терилган деворлар албатта силлиқ чиқмайди. 5-ғишт заводлари бошқармаси коллективи маҳсулотида ҳам шундай камчиликлар бор. Биринчи ва иккинчи йиғма темир-бетон конструкциялари, ганч заводида тайёрланаётган конструкция ва плиталар ҳақида ҳам шуларни айтиш мумкин. Қурилиш ишларининг кўнгилдагидек бўлиши кўп жиҳатдан бинокорлик материалларининг сифатига боғлиқ экан, шундай маҳсулот ишлаб чиқараётган корхоналарда ҳар бир конструкция ва буюмнинг сифатини яхшилаш учун тинмай кураш олиб бориш керак.

Бош пудратчи ташкилотлар объектларни ўз вақтида пардозловчиларга топшириш борасида ҳам сусткашликка йўл қўймоқдалар. Кўпинча белгиланган муддат ўтиб кетади, лекин иморат бизга топширилмайди. Фикримизнинг далили учун жуда кўп мисоллар келтиришимиз мумкин. Масалан, 3-қурилиш трестининг 5-бошқармаси Рисовая кўчасидаги 96 квартирали, Кафанов кўчасидаги 64 квартирали, 18 квартирали уйларни, 140 ўринли болалар боқча ва яслисини ҳамда қатор шунга ўхшаш объектларни 15 сентябргача пардозлаш ишларини бошлаб юборишга тахт қилиб қўйиши керак эди. Аммо бу объектлар шу вақтгача бизга топширилганича йўқ. 153-қурилиш трестининг 14 ва 17-бошқармалари 25 августгача битказилиши лозим бўлган уйларда ҳамон иш олиб бормоқдалар. Бу албатта пардозлашни кечиктириб юборяпти, уйларни ўз вақтида меҳнаткашларга совға қилишга ҳалақит бермоқда.

«Главташкентстрой» томонидан тасдиқланган ва умумий қурилиш ҳамда махсус қурилиш трестлари ўртасидаги алоқа низомига мувофиқ бош пудратчи объектлар пардозлашни бошлаб юборишга тахт бўлганлиги ҳақида ками билан уч кун илгари хабар қилиб қўйиши керак. Лекин бирорта ҳам бош пудратчи бу қоидага риоя қилмаяпти.

Шу низомга мувофиқ объектларни ўз вақтида пардозлашга топширмаган бош пудратчи кечиктирилган ҳар бир кун учун пардозлаш ишлари қийматининг 0,1 проценти миқдорида жарима тўлаши керак. Бу муддат 15 кундан ошиб кетса ҳар бир кун учун тўланадиган жарима пардозлаш ишлари қийматининг 0,5 процентини ташкил этиши лозим. Бу қоидага ҳам амал қилинмаяпти. Бирор марта ҳам бош пудратчи объектни кечиктириб юборгани учун жарима тўлаганича йўқ.

Бош пудратчи ташкилотлар раҳбарлари объектларни тез ва соз қуриш учун барча чораларни кўришлари, жилокорлар ишининг баракали ва сифатли бўлишига ҳалақит бераётган юқоридаги каби камчиликларни иложи борича тезроқ бартараф этишлари лозим. Тошкентни қайта тиклаш, зилзила оқибатида бошпанасиз қолган оилаларни уй-жой билан барвақт таъминлаш манфаатлари шуни тақозо этади. Биз бундан буён пардозлаш ишлари суръатини ошириш ва сифатини яхшилаш учун турли-туман ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошира борамиз. Бунинг учун махсус иш плани тузилди. Унда илғор техника ва технологияни жорий қилиш, пешқадам бинокорлар тажрибасини оммалаштириш, рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатини кенгайтириш ва бошқа шу каби ишларни амалга ошириш назарда тутилган. Материал ва хомашёни, жумладан электр қувватини, қоришма, мой ва бошқа шу каби материалларни тежаш, комплекс бригадаларни кўпайтириш, бригадаларда хўжалик ҳисобини жорий қилиш, экономика иши савиясини ошириш мўлжалланган. Биз бу тадбирларни тўла амалга оширишда бош пудратчи ташкилотлар ёрдамига муҳтожмиз. Улар қанчалик тез ва соз ишласа, объектларни ўз вақтида ва сифатли қилиб қуриб беришса бизнинг ишимиз ҳам шунчалик яхши юришиб кетади.

М. ТРОФИМОВ,
1-пардозлаш трести бошқарувчисининг ўринбосари.

ЯНГИЛИК ИЗЛАБ...

Янгийўлдаги экспериментал колбаса заводини новаторлар макони десак муболаға қилмаган бўламиз. Бу кичик коллектив орасида ўзининг ажойиб рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари билан ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, турли операцияларни автоматлаштириш ва механизациялаш, иш маданиятини ошириш, меҳнат шароитини яхшилашга ҳисса қўшаётган тиниб-тинчимаслар жуда кўп. Фақатгина ўтган икки йил давомида улар давлатнинг 500 минг сўмликдан ортиқ маблағини тежаб қолишга муваффақ бўлдилар.

Янгилик изловчилар бу йил ҳам самарали ишларни қилишяпти. Улар ташаббуси билан амалга оширилган таклифлар катта иқтисодий самара бермоқда. Йил бошидан бери жорий қилинган таклифлар эвазига 107,5 минг сўмлик тежам олинди.

Оддий ишчидан тортиб корхона раҳбарларигача — ҳамма янгиликни жорий қилиш йўлида фидокорлик кўрсатяпти, муттасил изланяпти. Оддий ишчи Рустам Муродасилов кейинги ойларда бешта таклиф билан чиқди. Бу таклифларнинг ҳаммаси амалга оширилди. Комил Қодиров ижодий изланишининг самараси бўлган олти таклиф жорий қилинди. Б. Пинхасов, Э. Жетере, Р. Аминов, Э. Хайбуллаев, Н. Деревянкин, П. Московцев, В. Тимашев ўртоқлар ҳам актив рационализаторлардан ҳисобланади. Уларнинг ҳар бири бир нечтадан таклиф авторларидир.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Янгийўлдаги мебель фабрикасида фанер ишлаб чиқарувчи янги цех ишга туширилди. Бу ерда йилига 600 минг квадрат метр ана шу қурилиш материали тайёрланади. Суратда: фанер тайёрлаш цехида.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ).

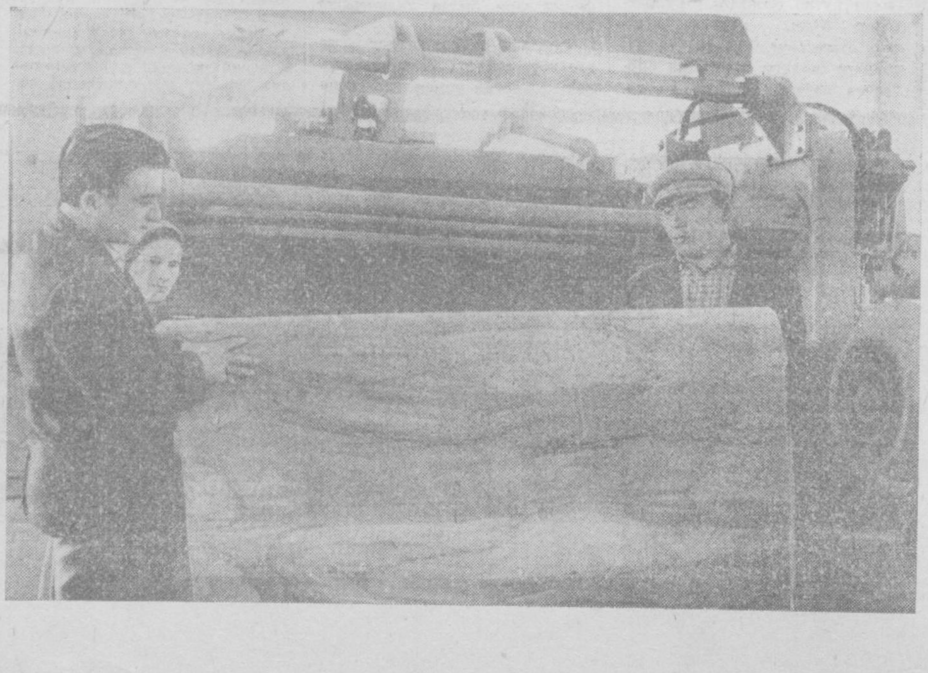

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ЭЛ ХИЗМАТИДА

Магазин харидорлар билан гавжум. Улардан бири ёғ олса, иккинчиси колбаса, яна бошқаси эса консерва харид қилади. Сотувчининг қўли-қўлига тегмайди. У, хушмуомала, ширинсуханлик билан ҳар бир харидор хожатини чиқариб, уларни мамнун қиляпти.

Ҳа, шундай, Мадаюб Мадаминов савдо даргоҳида ишлаганига ҳозир 18 йилдан ошди. Бир вақтлари прилавкада шогирд бўлиб хизмат қилган бу сотувчини ҳозир биргина «Ангренторг» коллективигина эмас, магазинда бўлиб, унинг ширинсухан муомаласини эшитган шаҳардаги барча аҳоли ҳурмат қилади. Агар сиз магазиндаги шикоят ва таклифлар дафтарини варақлаб кўрсангиз, унда кончилар, транспортчилар, бинокорлар ва бошқа касбдаги кишиларнинг «Хушмуомалалиги учун катта раҳмат!», «Маданий хизмат кўрсатганлиги учун миннатдорчилик билдирамиз» деган илиқ сўзларни ўқийсиз. Ҳақиқатан ҳам Мадаюб Мадаминовдан ҳамма харидор хурсанд. У ойлик, квартал ва йиллик планларини доимо ортиғи билан адо этиб келмоқда. Мадаминов харидорга нима кераклигини олдиндан ўрганиб боради. Зарур озиқ-овқатлар доимо магазинда бўлишини таъминлайди.

— Магазинга харидор томоша учун кирмайди, — дейди ўрток Мадаминов. — Шундай экан, сотувчи харидорни магазиндан қуруқ қайтариб чиқармаслиги лозим. Ана шунда плани ҳам юз, эл-юрт олдида юзи ҳам ёруғ бўлади.

Мадаминов ўз иши даврида ёшлардан ўндан ортиғини тарбиялаб, сотувчи қилиб етиштирди. Ёшларга ўз тажрибаларини кунт билан ўргатмоқда. Мадаминов тарбиясини олган ёш Рустам Нуриддинов ҳозир мустақил сотувчи бўлиб хизмат қилмоқда.

«Ангренторг» ходимлари бу ишчан ходимни катта ишонч билан Оҳангарон шаҳар Советига депутат қилиб сайлашган.

Депутат халқ ишончини оқлаб, шаҳар Совети савдо ишлари бўйича доимий комиссиясининг аъзоси сифатида аҳолига маданий савдо хизмати кўрсатиш ишларини яхшилашда катта ёрдам бермоқда. У айниқса ёш савдо ходимлари ўртасида «Совет савдоси маданияти» ҳақида тез-тез суҳбатлар ўтказиб, ўз тажрибаларини алмашиб туради.

— Ўн ойлик планни неча процент қилиб бажардингиз? — сўрадик Мадаюб акадан.

— План аллақачон бажариб қўйилган. Буёғи қанча бўлса келаси ой ҳисобига, — жавоб беради у камтарлик билан.

Совет савдо маданиятини оширишдаги кўп йиллик хизматлари учун Мадаминов яқинда СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Биз ишчан савдо ходимига бундан буён ҳам катта муваффақият тилаймиз.

И. АҲМЕДОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ТУТАШ ҚАЛБЛАР САДОСИ

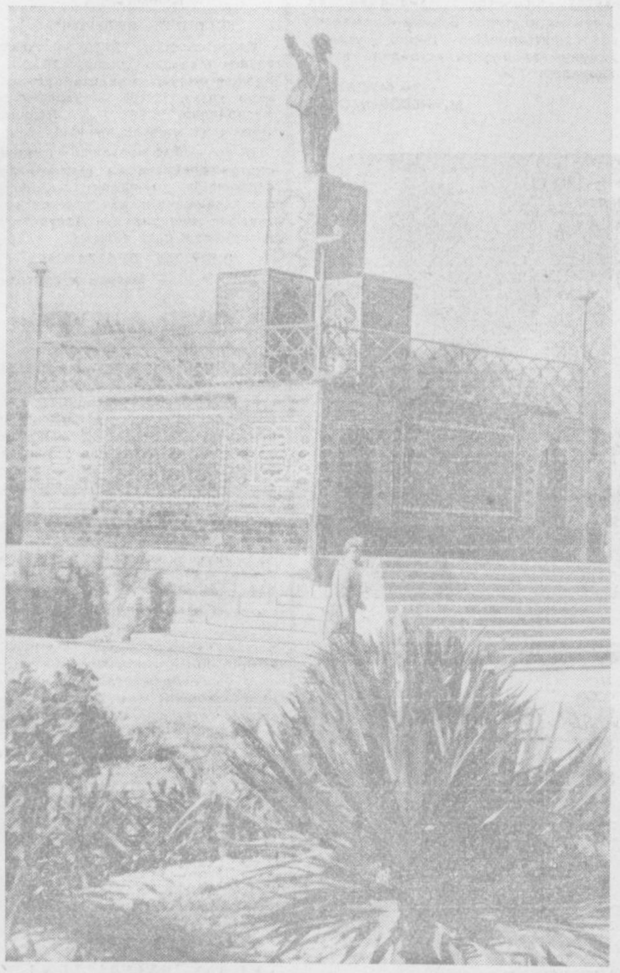

Ашхобод марказида, гуллар билан безанган кўркам жойда буюк раҳнамо, ҳамиша барҳаёт Владимир Ильич Ленининг улуғвор сиймоси қад кўтариб турибди. А. Абалян фотоси.

ЖОН ТУРКМАНИСТОН

Қора СЕЙТЛИЕВ.

Баҳор маъшуқадек қучоқ очади,
Яйрайман баҳорнинг гул қучоғида,
Қуёш Ватанимга нурин сочади,
Гўзалдир диёрим баҳор чоғида!
На гўзал оҳангдор булбулнинг сози,
Ҳар тараф лолазор, гуллар ичида.
Кўнглимни юксалтар ўлкамнинг ёзи,
Меҳнат яшнаётир чўллар ичида.
Фасллар безаги — севимли баҳор,

Диллар тўлқинланар сени кўрганда,
Чашма тиниқлигин дил этар изҳор,
Инон баҳра олар сенда юрганда.
Кўрк қўшар ўлкамга колхоз боғлари,
Кўрк қўшар ям-яшил, бўлиқ ғўзалар.
Бахтиёр элимнинг қувноқ чоғлари
Шаънингга янграйди сўлим ғазаллар.
Азиз Ватан қуёш нурида балқиб,

Тоза гуллар очар умрим баҳори.
Кундан-кун фазога юксалиб халқим,
Янги бахт келтирар ҳар бир наҳори.
Менинг азиз ўлкам — жон Туркманистон,
Таянчинг, ишончинг — қардошларинг бор.
Баҳоринг сўлимас сенинг ҳеч қачон,
Улуғ рус оғанг бор — умринг пойдор.

Ж. ЖАББОРОВ таржимаси.

Помма НУРБЕРДИЕВ.

БАГИР

Аслида тоғлик Багир.
Сермева боғлик Багир.
Қадимий Нусайида
Обод нечоғлик Багир.
Шаффоф чашмали Багир.
Тўлиб-тошгандир Багир.
Обрўси эл ичида
Доим ошгандир Багир.
Сен юртга дармон Багир.
Соғингум ҳар он Багир.
Кўрмасам тўрт фаслда
Чекарман армон, Багир.
Бахтиёр боғдинг Багир,
Хуш ўтар вақтинг Багир,
Буюк Ленин йўлида
Порлади бахтинг, Багир!

ОЛМА

Боғимиздан кўз олма,
Етишди қирмиз олма.
Уни мақтаб тоза ман,
Ҳар кун бир шеър ёзаман.
Қизил олмам, қирмизим,
Сенга тушганда кўзим
Едлайман ёр ёноғин,
Қонар соғинч, чанқоғим.
Нақшин олмам, асилим,
Орта берсин ҳосилинг,
Халққа бўлсин армуғон,
Шуни истайди боғбон.

Ю. ШОМАНСУР

таржималари.

ДИЛ ДИЛГА ПАЙВАНД

Комил ЯШИН

БУГУН серқуёш республикамизда яна бир дўстлик байрами. Туркман маданият арбоблари, адиблари ва санъаткорлари юртимизга меҳмон бўлиб келишди. Ўзбекистонда туркман маданияти декадаси бошланади.

Қардош маданиятлар декадалари халқларимизнинг ажойиб традициясига айланиб қолди. Қардош республика ёзувчилари, композиторлари, артистлари ва маданият арбобларининг келиши — маданиятларимиз байрами демак. Бизнинг учрашувларимиз меҳмонларга ҳам, мезбонларга ҳам кўп қувонч бахш этади.

Тўлиқ ишонч билан шуни айта оламизки, чинакам санъат Улуғ Ватанимизда яшаб меҳнат қилаётган барча халқлар учун яқин ва тушунарлидир. Бундай санъат қалбларга йўл очади, бизнинг қалбларимиз эса, ҳамиша бир маромда, бир мақсад билан уриб турмоқда. Бизнинг ўзимиз ҳам қардош халқлар меҳмони бўлганмиз, уларни ўз элимизда қабул қилганмиз.

Социалистик Туркманистон санъатини республикамизда яхши билишади. Буюк Махтумқули ижоди билан бошланадиган шонли туркман адабиётининг шонли традициялари азалдан Навоий ва Низомийнинг эркsevарлик, инсонпарварлик ғояларига жуда ҳам яқин эди. Кейинчалик бундай анъаналар камина сингари туркман шоирлари ижодида янада бойиди ва ривожланди.

Улуғ Октябрь чор Россиясининг собиқ чекка ўлкаларида яшаган барча халқларнинг маданияти гуллаб-яшнашини таъминлади. Бепоён мамлакатнинг барча халқлари билан елкама-елка туриб Туркманистон ва Ўзбекистон халқлари ҳам қашшоқлик ва ҳуқуқсизликка қарши курашга отландилар. Бугунги кунда республикаларимиздаги ҳаётнинг қайси бир соҳасини олиб қарамайлик — саноатда ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам, фан ва маданият соҳасида ҳам шундай улкан ютуқларга эришдикки, буни катта фахр билан тилга оламиз.

Биз шу билан ҳам фахрланамизки, эндиликда Берди Кербобоев, Ҳидир Деряьев романлари, Беки Сейтоқов ҳикоялари Ўзбекистонда, ўз она тилимизда севиб ўқилмоқда, шунингдек Ойбек ва Абдулла Қаҳҳор романлари Туркманистонда кенг тарқалган. Қора Сейтлиев, Анна Кавусов, Чори Аширов, Товаш Эсинова, Ота Отажонов, Омон Кекилов шеърлари Ўзбек юртида қанчалик қадрланса, Зулфия, Миртемир, Шайхзода асарлари ҳам туркман элида шунчалик ҳурматга сазовор. Гусейн Мухторов ва Қурбондурди Қурбонсахатов пьесалари ва сценарийлари бизга яхши таниш бўлганидек, ўзбек драматургларининг асарлари ҳам Туркманистонда маълум ва машҳур.

Халқларимизнинг, маданиятларимизнинг ана шундай дўстлиги, уларнинг бир-бирига ўтказаётган шифобахш таъсири шундай бир муъжизакор кучдирки, бу бизга янги-янги маънавий бойликларни кашф қилишга имкон беради. Бизнинг ана шундай учрашувларимиз юқоридаги фикримизнинг далили бўла олади. Декада фақат тантанали ютуқлар ва ўзаро қилинган табриклардан иборатгина эмас. Шунингдек, у катта ижодий тажриба алмашув, далалар, цехлар, институт аудиторияларидаги фойдали учрашувлар ҳамдир.

Бизнинг туркманистонлик биродарларимиз республикамиз бўйлаб сафарга чиқиб, ўзбек диёрининг меҳнаткашлари, турли ёш ва хилма-хил касбдаги кишиларнинг ижодий яратувчилик меҳнатини ўз кўзлари билан кўрадилар. Шунга аминмизки, меҳмонларимиз ҳамма жойда яна бир карра халқларимиз ўртасидаги меҳр-муҳаббат туйғуларини, дўстлик ва биродарлик туйғуларини ҳис қиладилар, туркман адабиётига, унинг санъати ва маданиятига бўлган катта қизиқишнинг шоҳиди бўладилар.

Меҳмонларимиз катта табиий офатга учраган пойтахтимизнинг ҳамма бурчакларида бунёдга келаётган янги кварталларни ўз кўзлари билан кўрадилар.

Бундан қарийб 20 йил муқаддам Ашхабод ҳам табиий офат туфайли вайрон бўлганлиги хотирамизда. Ўша вақтда ўзбекистонлик қурувчилар ҳам қардош туркман дўстларига шу пойтахт шаҳарни тиклашда қўлларидан келганича ёрдам кўрсатган эдилар. Мана, энди эса, бутун мамлакат Тошкентга ёрдам қўлини чўзган бир пайтда Туркманистон ҳам Тошкентга ўз қурувчиларини юборди. Улар ҳозир шаҳарни тиклаш ишида, ҳозирда тошкентликлар учун нон, сув ва ҳаводек зарур турар жой бинолари бунёд этишда актив қатнашяптилар.

Шунинг ўзи социалистик миллатларнинг дўстлиги ҳақидаги ленинча идеяларнинг яна бир тантанаси эмасми. Шу муносабат билан мен қардош Туркманистон вакилларига бутун ўзбек халқи номидан «раҳмат биродарлар» деб айтмоқчиман.

Биз бугун туркманистонлик ҳамкасбларимизни ўзбек тупроғида табриклар эканмиз, уларга хуш келибсиз, қадрли дўстлар, деймиз.

АССАЛОМ, ҚАРДОШЛАР

Лазиз ҚАЮМОВ

ЎЛКАЛАР ҳам худди одамларга ўхшайди. Одам эса, дўсту ёр билан хушвақт. Агар бирор қадрдонинг сени йўқлаб эшигингни тақиллатса бошинг осмонга етади. Куни кеча худди шундай бўлди. Уч юз чоғли туркман дўстларимиз, шоиру хонанда, рассому созанда, қўлда чолғуси, лабда кулгуси билан, дилда қардошлик туйғуси билан Тошкент вокзалидан бизни йўқлаб кириб келди. Марҳабо, азиз дўстлар! Боғимизнинг гули, уйимизнинг тўри, қалбимизнинг қўри — бари сизга, сизга мунтазир. Сиз, азиз меҳмонларга, ассалом!

* * *

ИККИ қадрдон дўст кўришса, суҳбатга тушса, тонг отгунча ҳам гапи тугамайди. Қани биз ҳам мавруддан фойдаланиб, қардошлик тарихимизга бир назар ташлайлик, авлод-аждодларимизни, шу дўстлик тарихининг илк муаллифларини ёдлаб ўтайлик. Нечанчи авлод ота-боболаримиз биринчи бор қўл бериб қучоқлашган кекса тарих ҳам айтиб беролмайди. Чунки ўзбек пайдо бўлиб кўз очганда, Амунинг этагида туркман оғасини кўрган. Шундан буён сув келса симириб, тоғ келса емириб, қўлни қўлга бериб ҳамкорлик қилиб келган. Биз бир дарёдан сув ичганмиз, бир яйловда қўй боққанмиз. Ерларимиз бамисоли бир китобнинг икки саҳифаси, бири-бирининг давоми. Ислом шоир Назар ўғлининг онаси эса, туркманнинг қизи эди. Агар олимлар икки халқнинг қонқардошлик тарихига классик мисол ахтарсалар бизнинг ўзаро муомалалардан яхшисини топишлари қийин. Қачондир бир маҳаллар яхши манзил ва дўст қўшни ахтариб кўчиб юрган аждодларимиз шундай ажойиб халқдан ҳамсоя топганлари учун, уларга минг раҳмат!

Узоқ ўтмишда тилимиз ҳам, дилимиз ҳам, тарихимиз ҳам, тақдиримиз ҳам бирдек эди. Абдулғози Баҳодир хон ёзган «Шажоран турк» китобининг давоми, иккинчи томи «Шаоран тарокима» бўлганлиги ва туркманлар тарихи эканлиги бежиз эмас. Чунки тарихимиз ҳам худди ҳаётимиздек чамбарчас боғлиқ эди. Бу дўстлик қанча оловларда тоблангану. Араб истилосига қарши қилич кўтарганда, мўғуллар зарбасига қалқон тутаётганда қуни-қўшни бир бутун бўлганмиз.

Аммо ўша узоқ тарихда ҳам бой-бойга боқар, сув сойга оқар эди. Хоразмлик меҳнаткаш деҳқонга Асфандиёрхон авлодидан кўра туркман деҳқони қондошроқ, яқинроқ эди. Шу золимга нафрат, адолатсизликдан норозилик туйғулари халқларимиз бирлигининг бош белгиси бўлган. Шунинг учун ҳам XX асрга етиб келиб, улкан мамлакатимиз халқлари зулм занжирини тортиб кўра бошлаганда биз, Ўрта Осиёда яшовчи барча халқлар, шу жумладан ўзбек ва туркманлар ҳам дарҳол бир ёқадан бош чиқардик. Тошкент темир йўл ишчиси Қовунчида стачка қилиб, рельсга болғасини отиб юборганда Красноводскдаги ҳамфикр дўстидан акс садо келарди. Биз биргаликда РСДРПнинг Ўрта Осиёдаги ташкилотларини тартиб қилганмиз. Халқларимизнинг қулоғига Лениннинг сўзларини етказиб берганмиз.

Биз бошқа қўшнилар, шу жумладан рус халқининг мард фарзандлари билан ҳамкорликда бундан қирқ тўққиз йил аввал қизил байроқ кўтарганмиз. Жонимизни фидо қилиб, адолатлик тузумини барпо этганмиз. Авлодларимизнинг асрий орзусини амалга оширганмиз.

Совет ҳокимияти йилларида дўстлигимизга раҳна бўлиб турган барча ғовлар бартараф этилди ва асрий дўстлик ўзининг энг олий поғонасига етишди. Бизнинг иқтисодий алоқаларимиз минглаб воситалар билан боғланди. Пахта етиштиришда, нефть чиқаришда бир-биримизга шогирду, бир-биримизга устоз бўлдик.

Ашхобод зилзиласи кунларида САГУнинг комсомоллари билан биргаликда ярадор туркманларни кутиб олганман, касалхонада ҳамдард бўлганман. Тошкент зилзиласининг биринчи ярим ойида Ашхободда Туркманистон ёзувчилари съездининг меҳмони эдим. Берди Кербобоев, Беки Сейтоқов, Қора Сейтлиев, Омон Кекилов, Тавшан Эсенова, Қилич Қулиев, марҳум дўстимиз Байрам Велмуродов, ёш шоир Тошли Қурбонов, борингки съезд ишида қатнашган ҳар бир ёзувчи бирма-бир келиб, ҳол сўради, ҳамма ёзувчиларимизни бирма-бир суриштирди. Бу самимийлик, қардошлик туйғуси халқларимиз орасидаги улкан дўстликдан бир томчи эдики, аммо шу томчида ўша қуёшнинг ўзи тўла акс этарди.

ЎЗБЕКИСТОНДА Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси бошланиб кетган шу улуғ айёмда ташаккур билан шуни айтиш керакки, кундан-кун обод бўлиб бораётган Тошкентимиз ерида туркманистонлик қардошларимиз барпо қилаётган бинолар ҳам тез қад кўтармоқда. Ҳақиқий дўстларимиз ташвишли кунларимизда ҳам биз билан бирга эдилар.

Қисқаси, дўстлигимиз тарихи ҳақида, унинг намоён бўлиш йўллари ҳақида гапирган билан гап тугамайди. Шу бениҳоя дўстлик ва қардошликнинг элчиси, мангу қўшним, улкан мақсадлар йўлида олиб бораётган курашимиздаги сафдошим, туркман оғам, сенга, Ассалом!

Икки қўшни халқ қалб туйғулари билан ўртоқлашаркан маданиятнинг ўзаро кўз-кўз қилиши, бири-биридан баҳраманд бўлиши табиий ҳол. Чунки оналаримиз тўқиган аллалар ҳам бир-бирига яқин эди. Халқ қаҳрамонлик эпосларини бирга яратганмиз, дейиш мумкин. Шу жараёнда кимдан кўпроқ меҳнат кетгани аҳамиятли эмас, балки шу достонларни кўз қорачуғидек бирга сақлаб келаётганлигимиз аҳамиятли. Фольклоримиз бир романнинг икки жилди, латифаларимиз бири-бирининг давоми.

Улуғ устозларга ҳам ҳурматимиз бирдек. Алишер Навоий ғазалларидан Амунинг у соҳили ҳам, ундан нарироқ манзиллар ҳам худди ўзиникидек баҳраманд бўлган, уни ўзининг пири деб билган. Академик Е. Э. Бертельс Навоий ҳақидаги китобида худди шу фикрни тасдиқлаб, туркманлар уни Мирали деб аташгани ва улуғ ўзбек адиби ҳақида узоқ ўтмишдаёқ ҳикоялар тўқишганини айтади ҳамда унинг намуналарини келтиради. Аждодимга ҳурматинг учун халқингга ер бўйи таъзим қиламан, азиз дўстим!

Навоий ва Бобир, Огаҳий ва Мунис, Аваз ва Фурқат каби бизнинг улуғ устозлар сенга қанчалик азиз бўлса, сенинг устоз адибларинг мен учун улардан кам эмас.

Махтумқули асарлари ўзбек тилида китоб бўлиб чиққанда магазинда менга етмай қолиб армонда юрганман то сўнгги нашри чиққунча. Унинг шеърлари ҳар икки халқнинг юрак туйғуларини ифода этган. Шунинг учун ҳам Махтумқулининг дидактик а с и отамнинг насиҳатидек менга таъсирли. Бухоро ва Хивада у ўқиган жойларни кўрсатишганда ўзимни Қўқонда Муқимий ҳужрасида тургандек ҳис қилганман. Ҳар сафар радио концертида Махтумқули «Устозингдан айрилма» деб куйлаганда, ҳайрат билан «Баракалла, устоз!» — дейман. Агар Махтумқули Навоийни устоз деб билган бўлса, унинг ўзи ҳам шогирдлари ва мухлисларини йиққанда ичида ўзбекнинг вакили ҳам кўп бўлади.

Мен ўзбек адабиётининг ёш авлодига мансубман. Шунинг учун ҳам 20-йиллардаги адабий алоқаларимиздан гувоҳлик беролмайману, аммо улуғ туркман шоири Каминанинг шеърларини 1939 йилда «Гулистон» журнали саҳифаларида ўқиб ёд олганим рост. Залилий эса отамнинг энг яхши кўрган шоирларидан бири эди. Мулланафаснинг шеърлари ҳам, ўзи ҳам Бухоро, Самарқанд, Андижон ва Қўқонда бўлган. Бу гап Махтумқулига ҳам тааллуқли. Машҳур туркман классиги Андалиб эса шеърларидан бирида бундай дейди:

Исмим эди Нурмуҳаммад
Ғариб,
Сўзда тахаллусим эди
Андалиб.
Шаҳримиз Урганч вилоят эди,
Жойимиз Шоғози ҳамоят эди.

Бизнинг устозларимиз ўзаро таниш ва дўст бўлганлар, юксак бадиий образларда ҳамманинг фикрини ифода этганлар. Шунинг учун ҳам улар ҳаммамизга бирдек яқинлар. Яна шу билан фахрланамизки, биз сиз билан, азиз дўстим, В. И. Лениннинг ўтмиш маданий меросга ҳурмат ҳақидаги фикрлари соясида тарбия топганмиз. Халқларимизга чин юракдан хизмат этганлари учун биз устозлардан миннатдормиз, уларнинг қадрини билганимиз учун устозлар биздан миннатдор.

Ҳақиқий адибнинг қадри-қиммати ҳамиша интернационал аҳамиятга эга бўлади. Ана шундайлардан бири Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий эди. У Туркистон Сиёсий бошқармасининг топшириғи билан агитпоезд ташкил этиб, ҳарбий қисмлар ва аҳолига маданий хизматда бўлганда Чоржўй, Тошовуз, Мари, Ашхобод, Красноводскларда ҳам бўлган. Шоирнинг шахсий архивида сақланаётган 1922 йил 11 майда Амударё область партия комитети томонидан берилган 1908 номерли гувоҳномада Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий маҳаллий ўзбек-туркман сиёсий-оқартув труппасининг ташкилотчиси эканлиги, унинг вазифаси Амударё областида маҳаллий тилларда ерли ёшлардан артистлар труппаси тузиш ва халқчил революцион қўшиқ ва пьесалар ёзиб, репертуар яратишдан иборат эканлиги кўрсатилади. Маълумки, Ҳамза бу топшириқни бажонидил адо этган. Унинг шу хизматлари ва умуман ижодий намунаси туркман адибларининг юксак таҳсинига сазовор бўлган. «Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий туркман халқининг ҳам суюкли фарзандидир, деган эди машҳур туркман адиби Берди Кербобоев. Ҳамзанинг юракни тўлқинлантирувчи «Бой ила хизматчи» пьесаси туркман давлат театри саҳнасида ҳам кўп йиллардан бери қўйилиб минглари томошабинларни ўтмишга нафрат ва инсонга муҳаббат руҳида тарбиялаб келмоқда». «Улуғ ўзбек шоирининг намунаси, — дейди яна бир туркман шоири Шахер Бержоқов, — туркман ёзувчиларини давримизга муносиб, ғоявий жиҳатдан юксак ва бадиий жиҳатдан тўлақонли асарлар яратишга илҳомлантирмоқда».

Устозларимиз бошлаб берган дўстлик анъаналарини яна ривожлантираман, — деган яхши ният билан шаҳримга ташриф буюрган қадрдон туркман дўстим, сенга ассалом!

* * *

САЛКАМ ярим асрлик совет тарихи давомида халқларимиз орасидаги адабий алоқалар жуда яхши равнақ топди. Аввало, биз бир-биримизнинг асарларимизни ўқиб роҳат қилдик. Ўтмишдаги классикларимиз, шунингдек Ҳамза, А. Қодирий, Ойбек, Ғ. Ғулом, Ҳ. Олимжон, А. Қаҳҳор, К. Яшин, Уйғун, Ш. Рашидов, Шайхзода, Миртемир, Ғайратий, Собир Абдулла, А. Мухтор, Ҳ. Ғулом, Мирмуҳсин, Р. Бобожон, А. Раҳмат каби кўплаб ўзбек адибларининг номлари ҳам, асарлари ҳам туркман китобхонларига кўпдан буён яхши таниш. Айни вақтда Берди Кербобоевнинг «Дадил қадам», «Оқолтин юртининг Ойсултони», «Небитдоғ», «Қайғисиз Отабоев» каби қатор асарларини, Ҳидир Деряевнинг «Қисмат», Беки Сейтоқовнинг «Оға-инилар», Ота Каушетовнинг «Копетдоғ этакларида», Қилич Қулиевнинг «Жазоир фарзанди» каби йирик эпик полотноларини ўзбек китобхонлари ҳам севиб ўқиганлар. Биз Хусайн Мухторовнинг «Оила номуси» асарини барча ўзбек театрлари саҳналари қаторида Ҳамза номли академик драма театримизнинг талантли коллективи ижросида кўриб лаззат олганмиз. Қора Сейтлиев, Омон Кекилов, Товшан Эсонова, Карим Қурбоннафасов, К. Қурбонсахатов, Анна Қовусов, Тошли Қурбонов каби ўнлаб туркман шоирларининг шеър ва қўшиқлари билан яхши танишмиз. Кўриниб турибдики, қардошлик алоқаларимиз намоён бўладиган бош йўл бу ўзаро таржимонлик фаолиятимиздир.

Лекин бу ягона йўл эмас. Ўзбек адабиётида туркман темаси ва туркман халқи вакилларининг ёрқин образи яратилганлигини, айни вақтда туркман адабиётида ўзбек халқининг ҳаёти ёритилаётгани ва ўзбек кишилари образи яратилаётганлиги ҳам адабий алоқаларнинг бир кўринишидир.

Ҳар икки миллий адабиёт ягона ижодий метод — социалистик реализм байроғи остида ривожланмоқда. Бу мураккаб ижодий метод сирларини эгаллашдаги ўзаро тажриба алмашувимиз адабиётимизнинг ўзаро таъсирини келтириб чиқармоқда. Шу маънода Берди Кербобоевнинг «Дадил қадам» асари, унинг ижодий тажрибаси биз учун ҳам катта мактаб бўлса, Ғафур Ғулом поэзиясининг сеҳргарлик сирлари туркман шоирларини ҳам қизиқтириб келмоқда.

Қисқаси, адабий-маданий алоқаларимиз жуда яхши. Бугун бошланадиган Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси эса, ана шу дўстлик тарихининг заррин саҳифаларидан бири бўлади. Шу заррин саҳифага сарлавҳа бўлган туркман зиёлиси, менинг касбдош ва қаламкаш биродарим сенга, ассалом!

Қора СЕЙТЛИЕВ.

ЮРАГИМ ШУНДАЙ ДЕЙДИ

Сўзларнинг ичида бир ширин сўз бор,
Бебаҳо бу сўзнинг севгидир оти.
Севги билан дунё яралмиш, дилдор,
Юраклар орзуси, кўнгиллар шоди.
Юрагим шундай дейди.
Юрагим шундай дейди.

Созларнинг ичида ширин сози бор,
Бу сознинг чин оти — ошиқнинг сози.
Юраклар торидан шўх парвози бор,
Дунёни безайди унинг овози.
Юрагим шундай дейди.
Юрагим шундай дейди.

Қизларнинг ичида бир ширин қиз бор,
Беқиёс, гўзалдир — у қизнинг нози.
Шу қиз сенинг бахтинг, дер менга баҳор,
Шу бахтдан ҳаётим умрбод рози.
Юрагим шундай дейди.
Юрагим шундай дейди.

Ж. ЖАББОРОВ таржимаси.

БИРГА КУЙЛАЙМИЗ

АЛИШЕР Навоий номли давлат опера ва балет катта театр коллективи қардош Туркманистон санъат арбобларини зўр орзиқиш билан кутиб олди. Икки халқ санъати бир олманинг икки палласидай бир-бирига ўхшаш, бири-биридай гўзал ва жозибалидир.

Биз ўзбек санъаткорлари бошқа республикалар санъаткорлари каби Туркманистон саҳна усталари билан мустаҳкам ижодий алоқалар боғлаганмиз. Ҳар йили республикамиз санъаткорлари Туркманистон шаҳарларига гастролга бориб турадилар. Шунингдек, Туркманистондан бизга ажойиб музикачилар, ҳофизлар, ўйинчилар меҳмон бўлиб келиб туришади. Радио, телевидение орқали ҳам Туркманистон санъаткорларининг янги репертуарларини тез-тез эшитиб турамиз.

Декадага келган азиз меҳмонларимиз орасида машҳур саҳна усталари таниқли артистлар бор. Туркманистон опера ва балет театрининг талантли коллективи декада кунларида биз билан бирга томошабинларга кўрсатиладиган спектаклларда қатнашадилар.

Театримиз коллективи декада кунларида қардош Туркманистон артистлари иштирокида кўрсатиладиган опера ва балет спектаклларини танлаб, ижодий ҳамкорликда саҳнада намойиш қилишга тайёрлаб қўйди.

Биз қардош Туркманистон санъаткорлари билан бирга куйлаймиз. Бизнинг қўшиқларимиз, ўйинларимиз, куйларимиз қадимий ва абадий дўстлигимиз оҳанграбо тароналари бўлиб янграйди.

Ж. ҚОСИМОВ,
Алишер Навоий номли театр солисти, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист.

Небитдоғ — нефтчилар шаҳрини мамлакатимизнинг ҳамма жойида яхши билишади. Бу шаҳар йилдан йил кўркамлашмоқда, чиройига чирой қўшилмоқда. Суратда шаҳарда янги қад кўтарган биноларни кўриб турибсиз. О. Кузьмин фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ОЙНАИ ЖАҲОН

1956 ЙИЛ. Серқуёш республикамиз пойтахтида ота-боболаримиз асрлар бўйи орзу қилиб келган «Ойнаи жаҳон» — телестудия минораси қад кўтаради. «Зангори экран» уйларимиз тўридан жой олабошлайди. Лекин бу пайтда кичик ва оддийгина эшиттиришни ҳам уюштириш, уни телетомошабинларга кўрсатиш машаққат эди.

— Сентябрь ойлари эди, — деб эслайди телестудиянинг бош режиссёри Армуғон Муҳамедов, — биз студияга келганимизда деярли кадрлар йўқ эди. Студиянинг саноқли ходимлари ҳам бу янги соҳани яхши билишмасди. Лекин қизиқиш зўр эди. Масъулиятни чуқур ҳис этиб ишладик. Ниҳоят, 5 ноябрь куни тажриба сифатида биринчи эшиттиришни эфирга узатдик.

Дарҳақиқат, студия ташкил этилган дастлабки йилда телевизион марказ яхши техника билан тўла таъминланмаган эди ва бу соҳани мукаммал ўзлаштирган техник-инженер ходимлар ҳам етишмасди. Мана, орадан ўн йил ўтди. Шу қисқа давр ичида телестудиянинг ижодий коллективи ва телевизион марказнинг мутахассис кадрлари катта ютуқларни қўлга киритдилар. Натижада, эшиттиришларнинг хилма-хиллиги, мазмундорлиги ва бадиий формаларининг таъсирчанлиги тубдан яхшиланди. Бир қатор циклли эшиттиришлар ижод этилди. Жумладан, болалар редакциясининг «Қизил галстук», «Ёшлик» студиясининг «Олим бўлсанг олам сеники», телевизион миниатюралар, санъат ва адабиёт редакциясининг «Ойнадан ўпкалама», «Телевизион театр», «Оталар сўзи—ақлнинг кўзи», Оммавий-сиёсий редакциянинг «Олтин води» каби циклли эшиттиришлари ўзининг сюжети, формаси, бадиийлиги ҳамда тарбиявий-ғоявий жиҳатдан таъсирчанлиги билан телетомошабинларнинг ҳурматини қозонмоқда. Шунингдек «Фарғона тонг отгунча» (4 серияли, режиссёр Ғ. Шермуҳамедов), «Сабр косаси» (2 серияли, режиссёр М. Юнусов), «Машъал» -2 серияли, режиссёр Т. Алиев), «Ўқитувчи» (3 серияли, режиссёр М. Муҳамедов) каби асарларни телевизионлаштириб, кенг телетомошабинларга тақдим этилиши ўн йил ичида студия ижодий коллективининг юксак камолатга етганлигидан далолат беради. Бинобарин, студия эндиликда ҳар томондан етук ижодий кадрларга ва баркамол инженер-техник мутахассис ходимларга эгадир. Убай Бурхонов, Ғани Расулов, Жаббор Жуманиёзов, Самад Пўлатов, Анвар Каримов каби етук редакторлар, Армуғон Муҳамедов, Бобо Хўжаев, Ғиёс Шермуҳамедов, Маҳкам Муҳамедов, Хожимурод Иброҳимов, Мели Маҳкамов ва бошқа талантли режиссёрлар телестудиянинг ижодий фаолиятини тобора юксалишига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Телестудия ижодий коллективи шу ўн йил ичида «Гўзаллик куйчиси», «Баҳор этюдлари», «Лутфихоним Саримсоқова», «Азизахон», «Ойнадан ўпкалама», «Эҳтиёт бўл, кобра», «Ўзбек цирки майдонида» ва бошқа бир қанча телевизон бадиий ва ҳужжатли фильмлар яратди. Телестудияда янги кинокомплекс бўлими ташкил этилди. Ҳозир бу бўлим коллективи бир йўла 9 та бадиий ва ҳужжатли фильмни муваффақият билан суратга олмоқда. «Ленин этюди билан», «Дўстлик отряди», «Ойбек», «Етти юлдуз», «Яна сафда», «Телевидение Тошкентга қайтди, «Машинист», «Севги ҳақида уч новелла» шулар жумласидандир.

Телестудия ижодий коллективининг маҳоратини, меҳнатини рўёбга чиқаришда техника катта аҳамиятга эгадир. Шу йиллар ичида телевизион марказ ҳозирги замоннинг эришилган сўнгги ютуқлари асосида бунёд этилган аппаратлар билан мукаммал жиҳозланди. Натижада, телестудия икки программада ишлашга ўтди. Шу кунларда телевизион эшиттиришларни уч программада олиб боришга катта тайёргарлик кўрилмоқда. Тошкент телевидение студияси эндиликда ўзининг эшиттиришларини Иттифоқимизнинг барча қардош республикаларга, ҳатто чет элларга узатиш имкониятига ҳам эга. Шу йили Ҳиндистоннинг марҳум бош министри Лаъл Баҳодир Шастри билан Покистон президенти Муҳаммад Аюбхон билан бўлган учрашувни интервидение орқали кўпгина чет мамлакатлар телестудияларига муваффақият билан узатилди.

Телестудиянинг ижодий коллективи коммунистик жамият қураётган совет кишиларига хилма-хил ва мазмундор, турли бадиий формаларда эшиттиришлар бериб, уларни мамнун этиш учун астойдил курашадилар.

Э. МУСАЕВ
М. ИБРОҲИМОВ.

◎ □ ◎

СУРАТЛАРДА: (чапда) Навбатчи инженер Ольга Хан ва техник Эшмамат Бегимқулов ўртоқлар узатиш аппаратларини эшиттириш олдидан текширмоқдалар. (Ўнгда) Монтажчи Дилбар Мирзаахмедова телевизион янгиликлар учун кино сюжетларини монтаж қилмоқда.

СОВЕТ ХАЛҚИНИНГ СОДИҚ ДЎСТИ

(Сунь Ят-сен туғилган куннинг 100 йиллигига)

1924 йилнинг ноябрь ойи. Бутун дунё меҳнаткашлари дунёда биринчи социалистик давлатнинг етти йиллигини нишонламоқдалар. Бу шонли сана худди Москвадагидек очиқ ва тантанали вазиятда узоқ Хитой шаҳари, революцион-демократ Сунь Ят-сен бошчилигидаги революцион ҳукумат пойтахти Кантон (Гуанжоу)да ҳам байрам қилинади.

Минглаб ишчилар, солдатлар ва ўқувчилар Кантон кўчаларига чиқишади. Намойишчилар олдида нутқ сўзлаган Сунь Ят-сен Совет Иттифоқини Хитойнинг бирдан-бир ҳақиқий дўсти сифатида тасвирлайди. Октябрь революциясини Хитой миллий революцияси учун ўрнак деб атаб, у шундай деган эди: «Рус революциясининг муваффақияти ва империалистик сиёсатдан воз кечиш инсоният тарихида тенги йўқ воқеадир. Шунинг учун рус революциясининг ғалабаси билан Хитой учун янги ҳаёт бошланди».

Сунь Ят-сен буржуа-революцион ҳаракати сафида узоқ ва қийин йилларни ўтказганидан сўнггина Октябрь революциясининг Хитой тақдирига ҳал қилувчи таъсирини ва СССР билан мустаҳкам иттифоқ ўрнатиш зарурлигини англаб етди.

Сунь Ят-сен 1866 йил 12 ноябрда камбағал-деҳқон оиласида туғилади. У болалик ва ёшлик йилларида Хитой халқининг чет эл мустамлакачилари ва келгинди манжур ҳукмронлари томонидан шафқатсиз эзилганлигини ўз кўзи билан кўради. Ана ўшандаёқ у ўз ҳаётини халқ оммасининг аҳволини яхшилашга бахш этишга ният қилиб қўйганди. Олдинига у врач бўлиш орзусида медицинани ўрганади. Аммо орадан кўп ўтмай Хитой учун даставвал мамлакатда туб ўзгаришлар ясашга қодир бўлган кишилар зарурлигини тушунади ва у революцион кураш йўлига ўтади.

Сунь Ят-сен раҳбарлигида дастлабки Хитой буржуа-революцион ташкилотлари — «Хитойни қайтадан вужудга келтириш иттифоқи» (1894) ва «Хитой бирлашган революцион иттифоқи» (1905) тузилади. У ўша давр учун прогрессив бўлган программани — Маньчжурия монархиясини ағдариш, демократик республика барпо этиш ва ерга бўлган ҳуқуқларни бараварлаштиришни олға суради. Шу программани амалга оширишга интилиб, Сунь Ят-сен ўз ташкилотлари аъзоларининг кетма-кет бир неча қуролли қўзғолонларини ташкил этади. Бу қўзғолонларнинг ҳаммаси бир қатор объектив ва субъектив сабабларга кўра муваффақиятсизликка учрайди. Субъектив сабаблар шунда эдики, у маҳалда Сунь Ят-сен антиимпериалистик шиорларни олға суришдан ва курашга кенг меҳнаткашлар оммасини жалб этишдан қўрқарди. Бу хитой миллий буржуазиясининг иккиланиш табиатини ифодалар эди.

1911 йилдаги революция Хитойда монархияни ағдариб ташлади. Сунь Ят-сен Хитой Республикасининг вақтли президенти бўлади. Лекин орадан кўп ўтмай, ички реакция ва империалистик давлатларнинг тазйиқи остида ҳокимиятни уларнинг ҳомийлари Юань Ши-кайга бўшатиб беришга мажбур бўлади. Революция мағлубиятга учрагач, Сунь Ят-сен империализмнинг Хитойдаги мустамлакачилик сиёсатини кескин фош эта бошлади. Бироқ мамлакатда революцион ҳаракат пасайган бир шароитда у янги, аниқ сиёсий программани олға сура олмади, аслида у боши берк кўчага кириб қолди. Россияда Октябрь социалистик революциясининг ғалаба қилиши уни бу қийинчиликдан қутқарди.

Ёш Советлар мамлакатининг Хитойнинг миллий суверенитетини камситувчи тенг ҳуқуқли бўлмаган шартномалардан воз кечиш сиёсати ва бутун дунёдаги эзилган халқлар билан дўстлик ва ҳамкорликни ўз принципи деб эълон қилиши, шунингдек Хитойдаги революцион кўтарилиш ҳамда коммунистик партия раҳбарлигида Хитой ишчилар синфининг сиёсий кураш майдонига чиқиши Сунь Ят-сен қарашларида туб ўзгаришга олиб келди. 1918 йил ёзида Сунь Ят-сен В. И. Ленинга телеграмма юбориб, Октябрь революциясини табриклайди. Россия ва Хитой революцияларининг мақсади битта, деб ёзади, у ҳам бўлса меҳнаткашларни озод қилиш ва мустаҳкам тинчлик ўрнатишдир.

Сунь Ят-сен ўз асарларида ва амалий фаолиятида Совет Россияси тажрибасига кўп мурожаат қилади ва ўз ҳамфикрларини ундан ўрганишга чақиради. 1923 йил декабрида гоминдан партияси аъзолари олдида нутқ сўзлаб, Сунь Ят-сен бундай деган эди: «Биз Россиядан унинг методларини, унинг ташкилотларини, унинг партия аъзоларини тарбиялашини ўрганишимиз керак, фақат шундагина биз ғалабага умид боғлашимиз мумкин... Рус революцион партиясининг кўпчилик раҳбарлари кенг доирадаги билимга ва юксак идеалларга эгадирлар... Руслар — булар фаолият доираси кенг, билимга бой кишилар, шунинг учун улар тўғри методларни ишлаб чиқа олдилар. Агар биз революцияни муваффақиятли тугаллашни истасак, улардан ўрганишимиз зарур».

Сунь Ят-сен Октябрь революциясига ва Советлар Россияси тажрибасига салбий муносабатда бўлган гоминдан партия арбобларига масъул лавозимларни ишониб бўлмайди, деб ҳисоблаган эди. У ўз хатларидан бирида 1924 йил октябрида шундай деб уқтиради: «Ҳозир Россия тажрибасини ўрганмасдан туриб революция ҳақида ўйлаш беҳуда, Ху Хань-минь эса. бу тажрибани ўрганишда ишончни йўқотган экан, табиийки, уни Революцион комитетга киритиш керак эмас — иш манфаати учун шундай қилган яхши... Ван Цзин-вэй ҳам рус революциясининг тарафдори эмас, шунингдек уни ҳам комитетга киритмаслик мумкин. Агар биз Россиядан ўрганмасак, партиямизнинг бундан буёнги революцион фаолияти натижасиз бўлади».

1923 йилда Сунь Ят-сен ўзининг СССР билан иттифоқ, Хитой Коммунистик партияси билан иттифоқ ва ишчи ҳамда деҳқонлар оммасига суянишдан иборат машҳур учта асосий сиёсий установкасини олға суради. У асосий эътиборни Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик қилишга қаратиб ва Хитойда империализм ҳукмронлигига қарши кескин кураш зарурлиги тўғрисидаги қоидани аниқ ифодалаб, ўзининг «уч халқ принципи» назариясига туб ўзгартишларни киритди. Сунь Ят-сен Советлар Россияси томонидан кўрсатиладиган ёрдам ва қўллаб қувватлашсиз антиимпериалистик ҳаракатни тасаввур қилмасди. «Ҳозир Хитойда жаҳон империализмига қарши очиқ курашиш вақти келди, — деб ёзган эди у 1924 йил сентябрида СССРнинг Хитойдаги мухтор вакили Л. М. Караханга. — Бу курашда мен дўстлик ва ёрдам истаб Сизнинг буюк мамлакатингизга мурожаат қиламан. Ана шу дўстлик ва ёрдам империализмнинг кучли чангалидан озод бўлишда ҳамда мамлакатимизнинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини тиклашда Хитойга ёрдам беради».

РКП(б) Марказий Комитети Сунь Ят-сеннинг илтимосига биноан гоминданни қайта ташкил этиш ишларида қатнашиш учун сиёсий маслаҳатчи М Бородинни ва гражданлар урушининг шавкатли қаҳрамони В. К. Блюхер бошчилигида бир группа совет ҳарбий мутахассисларини Кантонга юборади. Улар Хитой халқ революцион армияси кадрларини тайёрлашда Сунь Ят-сен ҳукуматига катта ёрдам кўрсатадилар.

Совет кишилари билан шахсий алоқалар, ташқи ишлар халқ комиссари Чичерин билан қизғин ёзишмалар СССР сиёсатини ва Совет Иттифоқи билан Хитой ўртасида биродарларча яқин муносабат зарурлигини яна ҳам яхши тушуниб олишда Сунь Ят-сенга катта ёрдам берди. Сунь Ят-сен дунёда биринчи социалистик давлатнинг улкан муваффақиятлари ва унинг ташқи сиёсатидан чин қалбидан қувонган эди. Бу сиёсат тўғрисида «у кучлиларни жиловлаб қўйишга ва кучсизларга ёрдам беришга, адолатни қўллаб-қувватлашга қаратилган» деган эди.

Сунь Ят-сен В. И. Ленинга буюк ҳурмат ва муҳаббат билан қарарди. Ленин вафоти тўғрисида хабар олингач, 1924 йил 25 январда гоминданнинг биринчи съезди мажлисида сўзга чиқиб, у шундай деган эди: «Рус революциясининг улкан зафарлари ва жаҳон революцион ҳаракати тарихда мисли кўрилмаган муваффақиятлари рус революциясининг доҳиси В. И. Ленин олиб борган фидокорона курашнинг, масалани қўйиш ва ташкил этабилишдаги унинг маҳорати натижасидир. Ленин — бу революцион ғалабаларнинг буюк ташкилотчиси, революция генийси, революционернинг ажойиб тимсоли». Владимир Ильични ўзининг буюк устози деб атаб, Сунь Ят-сен Хитойдаги барча революционерларга Ленин таълимотига амал қилишни ва Совет Иттифоқи билан дўстлик ҳамда ҳамкорликни тинмай мустаҳкамлашни васият қилган эди.

Дастлабки даврларда миллий-озодлик ҳаракати билан бирдамликнинг асосий принциплари хусусида Сунь Ят-сен қарашларида маълум даражада «ирқий» ёндошиш, буржуача чегараланиш бўлган. Лекин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг таъсири остида бу «панософий» идеялари билан алоқасини узади ва Шарқ билан Ғарб мамлакатлари ўртасида «ирқий можаро» муқаррардир деган ёвуз тарғиботни қоралайди. Сунь Ят-сен эзилган халқларнинг миллий-озодлик кураши Совет Иттифоқи билан мустаҳкам ҳамкорликка суянгандагина муваффақиятли бўлиши мумкин, деган қатъий ишончга келади.

Сунь Ят-сен ўз фаолияти гуллаб-яшнаган ва энг яхши ғоялари, режалари амалга ошаётган даврда, 1925 йил 12 мартда ҳаётдан кўз юмади. Ўлим олдидан СССР Марказий Ижроия Комитетига ёзган мактубида Сунь Ят-сен СССР билан Хитойнинг доимий ва бузилмас иттифоқига, «жаҳондаги эзилган халқларни озод қилиш учун буюк курашда ҳар иккала иттифоқчи қўлни қўлга бериб ғалаба томон боришларига» яна бир марта ишонч билдирган эди.

Буржуа революционери бўлган Сунь Ят-сеннинг сиёсий фаолиятига, айниқса дастлабки даврда, айрим утопик назариялар ва миллатчилик қарашлари хос бўлган. Ҳозирги пайтда империализмнинг ғарбдаги идеологлари ва уларнинг Тайвандаги чанкайшичи думлари ана шу камчиликлардан фойдаланишга уринмоқдалар. Буржуа тарихчилари ва социологлари Сунь Ят-сеннинг Октябрдан кейинги ҳаётини эътиборсиз қолдириб, уни «антикоммунист» ва «Совет Иттифоқининг душмани» қилиб кўрсатишга уринмоқдалар. Улар Сунь Ят-сеннинг эски асарларини ҳаёсизларча сохталаштириб, унинг сўнгги фикрлари тўғрисида сукут сақламоқдалар.

Хитойда Сунь Ят-сенни Совет Иттифоқининг содиқ дўсти сифатида танийдилар. Юз йиллик юбилей арафасида унинг хотирасини «қизил соқчилар» ҳақоратладилар. Маълумки, уларнинг хатти-ҳаракатини ХКП раҳбарлари сўзсиз қўллаб-қувватламоқдалар. Нанкинда «хунвэйбинлар» Сунь Ят-сен мақбарасидан унинг бронза бюстини олиб ташладилар, Кантонда эса, Сунь Ят-сен ҳайкалини пьедесталдан олиб ташлаб, ўрнига Мао Цзэ-дун ҳайкалини қўйишга уриндилар.

Совет кишилари Хитой халқининг шонли фарзанди Сунь Ят-сенга ҳамиша катта ҳурмат билан қараб келганлар. В. И. Ленин таърифи билан айтганда «олижаноблик ва жасоратга тўла революцион-демократнинг» ҳаёти ва фаолиятига доир кўпгина фактлар бизнинг мамлакатимизда кенг маълум. Сунь Ят-сеннинг иқтисодий, сиёсий ва фалсафий қарашларига жуда кўп китоб ва мақолалар бағишланган. СССР да Сунь Ят-сеннинг ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ бўлган материаллар диққат билан тўпланиб эҳтиёт қилиб сақланмоқда.

Маълумки, ҳозир ХКП раҳбарлари бизнинг партиямиз ва совет халқига нисбатан Сунь Ят-сен васиятларини рад этувчи нодўстона сиёсатни қўлланмоқдалар. Бу сиёсатнинг марксизм-ленинизм билан, пролетар интернационализми принциплари билан ҳеч қандай алоқадор жойи йўқ. Бутун дунё прогрессив жамоатчилиги билан биргаликда буюк Хитой революцион-демократи туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлаётган совет кишилари ҳар қандай қийинчилик ва тўсиқларга қарамай, СССР ва Хитой халқларининг Сунь Ят-сен қизғин тарафдор бўлган дўстлиги ривожланади ва мустаҳкамланади, деб ишонадилар.

А. ВОЛОХОВА,
тарих фанлари кандидати.

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

ПЕКИНДА „ХУНВЭЙБИНЛАР" ПАРАДИ

ПЕКИН, 10 ноябрь. (ТАСС). Бугун Пекинда мамлакатнинг турли районларидан келган «хунвэйбинлар» паради бўлди. Улар минглаб ҳарбий юк машиналарига тушиб, Тяньаньмэнь марказий майдонидан ўтдилар. Ҳарбий машинада «хунвэйбинлар»га халқ-озодлик армиясининг бир неча ҳарбий хизматчиси ҳамроҳ бўлди.

Бу ўзига хос парадни Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Раиси Мао Цзэ-Дун бошлиқ ҳарбий кийим кийган Хитой раҳбарлари қабул қилдилар. Расмий равишда аталганидек, бу парад Мао Цзэ-Дуннинг «хунвэйбинлар» билан еттинчи «учрашувидир».

ВАҲШИЁНА ҲУЖУМ

ХАНОЙ, 10 ноябрь. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги хабар беради: Америка самолётлар 8 ноябрда Вьетчи шаҳрига ҳужум қилдилар. Вьетнам Демократик Республикасининг муҳим саноат комплекси ана шу шаҳарда жойлашган. Америка самолётлари шаҳардаги уй-жой кварталларини ва корхоналарини, шунингдек шаҳарга туташиб кетган қишлоқларни бомбардимон қилдилар ва ўққа тутдилар. Бу — Америка авиациясининг Вьетчи шаҳрига ноябрь ойида қилган учинчи ҳужумидир.

Вьетнам халқ армияси олий қўмондонлиги алоқа миссиясининг Вьетнамда кузатувчи ва контроль қилувчи халқаро комиссияга йўллаган норозилик мактубида Вьетчи шаҳрига қилинаётган ҳужумлар Вьетнам халқига қарши қилинаётган ваҳшиёна жиноятлар деб, Вьетнам хусусида 1954 йилда Женевада тузилган битимлар ва халқаро ҳуқуқ нормаларини бузиш, деб таърифланмоқда.

«ЛУНАР ОРБИТЕР-2» ОЙ АТРОФИДАГИ ОРБИТАДА

НЬЮ-ЙОРК, 11 ноябрь. (ТАСС). Американинг 6 ноябрда учирилган «Лунар орбитер-2» автомат станцияси кеча ой атрофидаги орбитага чиқиб олди. Ассошиэйтед Пресс агентлигининг шу тўғридаги хабарида айтилишича, орбитанинг параметрлари, яъни унинг ойга энг яқин нуқтаси 201 километр ва ой сатҳидан энг узоқ нуқтаси 1.842 километр.

МЕҲНАТКАШЛАР ҲИСОБИДАН

БОНН, 11 ноябрь. (ТАСС). Ғарбий Германия бундестаги Германия Федератив Республикасининг 1967 йилги бюджети лойиҳасини биринчи ўқишда муҳокама қилди. Жуда катта дефицитни баланс қилиш мақсадида тақдим этилган қўшимча бюджет билан бирга ҳукумат томонидан муҳокамага қўйилган бу бюджет лойиҳасида кўзда тутилган даромадлар ва харажатлар 75,2 миллиард маркани ташкил қилади.

Бюджетдаги 4 миллиард маркага яқин дефицитни тугатмоқ учун ҳукумат солиқлар тўлаш соҳасидаги бир қанча имтиёзларни бекор қилишни, шунингдек баъзи истеъмол молларидан олинаётган бевосита солиқларни оширишни таклиф этди. Бундан ташқари, Бонн ҳукумати ишсизликдан страхование қилмоқ учун, ишлаб чиқариш таълими бериш учун ва шу каби тадбирлар учун ажратилган маблағларни қисқартиш ниятидадир.

Социал-демократик партия ва эркин демократик партия вакиллари сўзга чиқиб, бюджет лойиҳасини қаттиқ танқид қилдилар.

Шу муносабат билан Ғарбий Германиянинг обзорчиси Енс Феддерсен ҳаддан ташқари ошиб кетган ва 18,2 миллиард маркани ташкил этган Бонн ҳарбий бюджетини танқид қилиб ёзган мақоласида ҳукумат қуролланиш пойгасининг юкини меҳнаткашлар елкасига ортиш ўрнига бундесвернинг сонини ва қурол-яроғлар ишлаб чиқаришни қисқартириш лозим, деди.

СУРИЯ ХАЛҚИНИ ҚЎЛЛАБ

ДАМАШҚ. Сурия бош министри Юсуф Зуайн жаҳон тинчлик кенгаши — координатор президенти Изабелла Блюм бошчилигидаги жаҳон тинчлик кенгаши делегациясини қабул қилди. Делегация аъзолари жаҳон тинчлик кенгаши Сурия халқининг реакция ва империализм кирдикорларига қарши олиб бораётган курашини тўла равишда қўллаб-қувватлайди, деб айтдилар.

СЕКУ ТУРЕНИНГ АЙТГАНЛАРИ

КОНАКРИ. Гвинея президенти Секу Туре Конакрида бўлиб ўтган митингда сўзга чиқиб, яқинда Гвинеяга қарши қилинган игвогарликда Америка империализмининг ролини фош қилиб ташлади. Нотиқ Африка бирлиги ташкилотининг Аддис—Абебада бўладиган ассамблеясига бораётган Гвинея делегацияси аъзоларининг Америка самолётида қамоққа олинганлиги муносабати билан Америка Қўшма Штатлари ҳукуматининг Гана маъмурларига норозилик билдирмаганлигига митинг иштирокчиларининг эътиборини жалб этди.

Секу Туре Америка Қўшма Штатларининг Вьетнамдаги ҳаракатини қоралади ва Америка Қўшма Штатларининг дунёнинг шу районида олиб бораётган сиёсати—империалистик сиёсатдир, деди.

ФУТБОЛ

БОЙ БЕРИЛГАН ОЧКО

Чемпионат тугашига оз қолди. Яна командалар бор-йўғи уч-тўрт мартадан майдонга тушгач 1966 йил футболи билан хайрлашадилар. Киевнинг «Динамо» командаси аллақачон чемпион бўлиб, Кубокни ҳам Украинага олиб кетди. Ленинграднинг «Зенит» командаси эса учрашувларни тугатиб томошабинлар сафига ўтиб олди.

Агар турнир жадвалига бир назар ташлайдиган бўлсангиз, учинчи ўринни эгаллаб турган Бокунинг «Нефтяник» командаси билан ўн биринчи ўринда бораётган Олмаотанинг «Қайрат» футболчиларини борйўғи олти очко ажратиб турипти.

Ниҳоят пойтахт армиячилари ўтган куни «Қайрат»ни 2:0 ҳисобида енгиб, аҳволларини бир мунча ўнглаб олдилар.

«Пахтакор» ўтган куни муҳим бир очкони қўлдан бой берди. Агар ҳамшаҳарларимиз бу матчда ғалаба қозонганларида «Торпедо»ни ҳам орқада қолдирган ва пешқадамларга янада яқинлашган бўларди. Афсуски пахтакорчиларнинг ҳужуми натижа бермади. Куйбишев футболчилари ҳимояда жонбозлик кўрсатиб ўйнадилар. Красницкий, Иброҳимов, Абдураимов, Раҳматуллаевларнинг уринишлари зое кетди. Таблодаги 0:0 рақами ўйин охиригача ўзгармади.

«Пахтакор» бу матчда олган бир очко билан жадвалда уч поғона юқорига кўтарилди. Ҳозир командамиз 32 ўйиндан кейин 36 очко билан олтинчи ўринни эгаллаб турипти.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

12 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 16.00 — Ўрмон эртаги (болалар учун), 16.25 — Қувноқ минутлар (мактаб ўқувчилари учун), 16.55 — Телевизион янгиликлар, 17.10 — Париж... Париж (ҳужжатли фильм).

18.00 — Ўзбекистонда Туркманистон адабиёти ва санъати декадасининг очилиши (Навоий номли академик Катта театрдан), танаффус вақтида — Телевизион янгиликлар (рус тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — Москва кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 12/XI кеч соат 6 да Туркманистон ССР адабиёти ва санъати декадасининг очилиши, 13/XI да кундуз Майсаранинг иши, кечқурун Травиата. Туркманистон ССР да хизмат кўрсатган артист М. Шоҳбердиева қатнашади.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/XI да янги спектакль Оқ кабутар, 13/XI да кундуз Сарвқомат дилбарим, кечқурун Қотил.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 12/XI кеч соат 8 да Чоржўй филармонияси эстрада группасининг концерти, 13/XI кеч соат 7 да Декада адабий қисмининг очилиши ва Туркманистон санъат усталари концерти.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/XI да Ўғил уйлантириш, 13/XI да Гули сиёҳ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА «Шапито» — Йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи Иван Рубан, ўзбек цирк коллективи ва қизиқчилар группаси.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
ТЕЗ КУНДА
Б. Кербобоев асари

МАХТУМҚУЛИ

3 парда, 7 кўринишли мусиқали драма.

Д. Соатқулов ва Б. Гиенко мусиқаси.

Туркманчадан К. Яшин таржимаси.

Постановкачи режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати Раззоқ Ҳамроев, дирижёрлар Қ. Усмонов, Э. Тошматов, рассом — Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. А. Визель, балетмейстер — О. Назруллаев, хормейстер — Б. Умиджонов, концертмейстерлар — М. А. Фурман, А. Б. Малина, режиссёр ассистенти Р. Муҳиддинова.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!
МАРКАЗИЙ, РЕСПУБЛИКА, ОБЛАСТЬ, ШАҲАР, РАЙОН

ГАЗЕТА ва журналларига

1967 йил учун ОБУНА ҚИЛИШНИНГ СЎНГГИ МУДДАТИ 25 НОЯБРГАЧА.

Кўрсатилган муддатдан кейин газета ва журналларга 1967 йил февраль ойидан обуна қилинади.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ СТАДИОНИДА
12 ноябрда
«Политотдел» (Тошкент области) — «Жальгирис» (Вильнюс) командалари ўртасида
ФУТБОЛ
(финал ўйин)
Кундуз соат 4 да бошланади.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТГА

линотипчилар, печатниклар, қоғоз қирқувчилар, стереотипёрлар, шогирдлар, ёрдамчи ишчилар, бухгалтерлар, шоферлар, уборщицалар, фотооператорлар, механиклар, электромеханиклар, ўзбекча ва русча машинисткалар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, 2-қават, кадрлар бўлими.

«Южуралэлектромонтаж» трестининг

ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ ПОЕЗДИГА

электромонтёрлар, слесарлар, юкчилар, бадиий бўёқчилар, омборчилар, қоровул

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор, «Россия» шаҳарчаси. Телефон 7-13-62.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 08913
ИНДЕКС 64970.
Г. 1243.